Kadın ve Çocuğun Cami Cemaatine Katılımı

Dr. Zekiye DEMİR

Kadının hayatın içine daha çok girdiği, çocukların ailenin gündem merkezi olduğu günümüzde, kadınların ve çocukların daha çok camilerde varlık göstermesi zamanın ruhuna da uygundur.

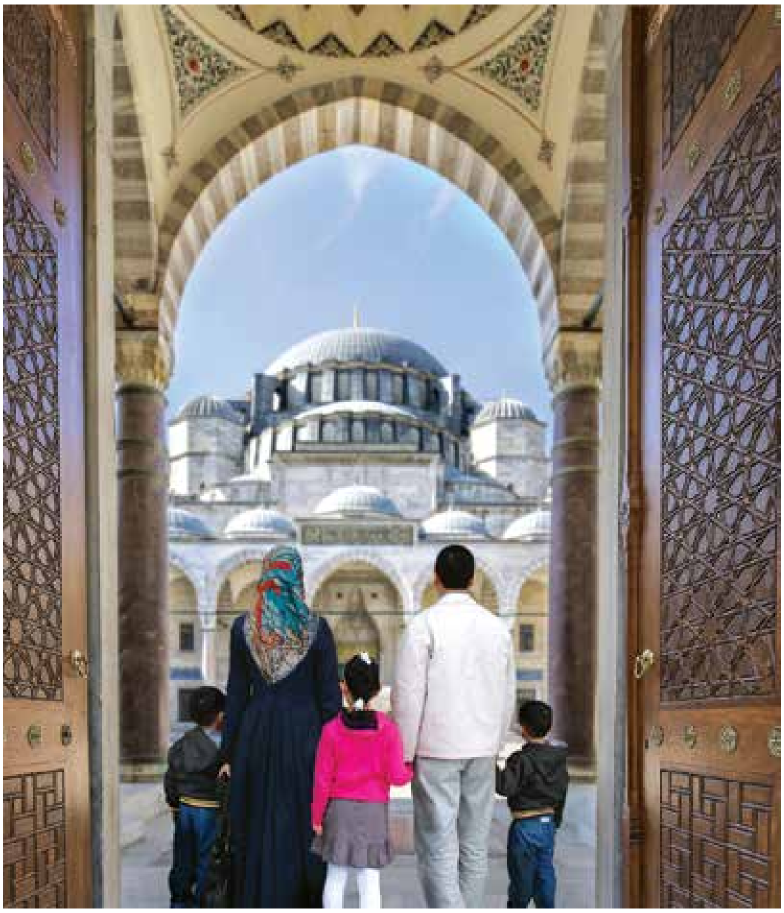

Genelde cami ve insan ilişkisi, özelde ise cami, kadın ve çocuk ilişkisi İslam medeni yetinde kan kaybeden güzel davranış kalıplarından birisidir. Bu kan kaybını, bugünkü cami-cemaat ilişkisine bakıldığında çıplak gözle bile görmek mümkün.

Hz. Peygamber döneminde cami hayatın merkezindeydi ve camideki bütün faaliyet önemliydi ama en önemli faaliyetlerden birisi eğitimdi. Çünkü yeni bir toplum inşa ediliyordu. Cahilî ve putperest bir dönemden, İslami ve medeni bir döneme geçiliyordu. Yeme-içme alışkanlığından aile ilişkilerine ve ibadetlere varıncaya kadar birçok yerleşik alışkanlık değişecek yeni davranış kalıpları edinilecekti. Bu nedenle toplumun tüm fertlerini eğitmek gerekiyordu. Diğer bir deyişle toplum ve aileyi oluşturan çocuk, genç, yetişkin, yaşlı, kadın, erkek tüm bireyler camideki faaliyetlerin ve eğitimin hedef kitlesiydi.

Şimdi şu soru sorulabilir; «O zaman yeni bir toplum inşa ediliyordu. Şimdi buna ihtiyaç var mı?» Evet, yeni bir toplum oluşturuldu ama o toplumdaki güzel hasletlerin birçoğu bugüne kadar sürdürülemedi. Bir şeyi yapmak kadar korumak, sürdürmek de önemli. Hatta zaman zaman yıpranan, eskiyen, hasar gören bölümleri tamir etmek, çağa ve ihtiyaca göre yenilemek de gerekli. Belki de her dönem “yeniden kurmak” gerekli.

Hz. Peygamber dönemindeki cami-cemaat tablosunda erkekle birlikte kadın, çocuk, genç, yaşlı yani ailenin tüm bireylerine yönelik güzel örnekler kaynaklarda yerini alıyor. Bu örneklerin kadına yansıyan yönüne bakıldığında; Hz. Peygamber döneminde cami- cemaat ilişkisi çerçevesinde kadın, hayatın içinde aktif olarak yer almıştır. Kadınlar da aynen erkekler gibi camiye devam edip vakit, cuma ve bayram namazlarına katılmışlar, Hz. Peygamber’in hutbe ve vaazlarını dinlemişlerdir. (Buhari, Salât 2, İdeyn 7; İbn Sa’d, 1968, VIII, 491.) Hatta kadınların camiye gelmelerine engel olmamaları konusunda erkekler uyarılmıştır. (Buhari, Ezan, 162.) Camiye giriş çıkışta ve oturma düzeninde kadınlar gözetilmiş, onlara camide özel günler tahsis edilmiştir. (Buhari, Ezan 152, 154; Buhari, İlim 15, 35.) Camideki ibadetin süresi bile cemaatteki anne-çocuk, yaşlı genç düşünülerek ayarlanmış, (Tirmizi, Salât, 267.) bu durumu gözetmeyenler uyarılmıştır. (Buhari, İlim, 28.)

Devamı 13. sayfada

IX. MİLLİ TEMEL İSLAMİ BİLGİ YARIŞMASI

Plovdiv'te gerçekleşen IX. Milli Temel İslami Bilgi Yarışmasının finali büyük ilgi gördü. 19 bölge müftülüğünden üçer kişilik takım ile yarışmaya yaklaşık 60 kişi katıldı. Yapılan elemelerden sonra ilk üçe kalan takımlar aralarında yarışarak İslami bilgilerini jüri önünde paylaştı. Bu yaz ülke çapında gerçekleşen Kuran kurslarında 700 çocuğun yer aldığı belirtildi. Tırgovişte, Blagoevgrad ve Şumen'den üçer kişilik üç ekip beş etapta yarıştı.

Yarışmayı izleyen jüri üyeleri başta jüri Başkanı sabık Başmüftülerden halihazırda Ustina okulunun müdürü Selim Mehmet ve üyeler Sofya Yüksek İslam Enstitüsü öğretim üyesi Selime Hasanova, Mestanlı İmam Hatip Lisesi müdürü Ahmet

Bozov, Şumen Nüvvap okulu müdürü Şerif Hüsnü ve Ruse İmam Hatip Lisesi müdürü Süleyman İsmail idi.

Yarışmayı izleyen misafirler arasında Bulgaristan Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı, Türkiye Cumhuriyeti Filibe Başkonsolosu Alper Aktaş, konsolosluktaki Sosyal İşler Ataşesi Metin Akbaş, Sofya Büyükelçiliği Din İşleri Müşaviri Ulvi Ata, bölge müftüleri ve Kur'ân kursu öğrencileri yer aldılar.

Bulgaristan Başmüftülüğü ve Plovdiv Bölge Müftülüğü tarafından organize edilen yarışma programı, Bulgaristan ve Avrupa Birliğinin milli marşlarından sonra Ustina imamı Mustafa Pehlivan'ın Kur'an-ı Kerim'den okuduğu ayetler ile başladı.

Organizatörler adına selamlama konuşmasını yapan Plovdiv Bölge Müftüsü Ersin Ahmet, IX. Milli Temel İslami Bilgi Yarışmasının bütün katılımcılarına teşekkür ederek, "2019 yılında Avrupa Kültür başkenti olacak olan Plovdiv, bugün güzel bir yarışmaya ev sahipliği yapıyor. Bütün katılımcılara başarılar diliyorum" dedi.

Devamı 5. sayfada

TOPLUMSAL BİR YARAMIZ:
İNTİHAR

Prof. Dr. Enbiya Yıldırım

Kâinattaki her şevi yaratanın Allah olduğu, dünyanın bizler için bir sınanma yurdu olduğu ve çektiğimiz cefaların karşılığını ebedî ahiret yurdunda alacağımız sağlıklı bir şekilde öğretildiği zaman insanların karşılaştıkları sorunlar ve felaketler ne olursa olsun dayanma güçleri zirvede olacaktır.

Modern dünyanın insana sunduğu olanaklar her gün çeşitlenmekte, var olan imkânlar da sürekli iyileştirilmektedir. Olan bitene bakan herkes "Dünyaya erken geldim." diye hayıflanmaktadır. Ancak insana takdim edilen bu imkânlara paralel olarak insanın mutluluğunun da arttığı söylenebilir mi? Bu sorunun cevabı maalesef olumsuz olarak karşımıza çıkıyor. Yeryüzünde geleneksel değerlerin kaybolmaya yüz tutması, inancın zayıflaması ve toplumu oluşturan insanların bireyselleşmesi, ailevi bağların zayıflaması yaşanan içler acısı durumun hem nedenlerinden hem de sonuçlarından sadece birkaçıdır. Tabii bütün bu olumsuz tablonun bir de ürkütücü sonuçları var. Yuvaların dağılması, insanların birbirine yabancılaşması, ruhsal hastalıkların artması gibi. Kötü gidişin insanlığı sürüklediği sonuçlardan birisi de bunalımlar sonucu yaşanan intiharlardır.

İslamın intihara bakışı

İslam, canı veren Allah olduğu için alınmasında kulların müdahil olmasını şiddetle kınar. Bu yüzden pek çok ayet ve hadiste öldürme ağır ifadelerle yasaklanır. Örneğin iki ayette şöyle buyrulur: ***"Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde temelli kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, lanetlemiş ve büyük azap hazırlamıştır."*** (Nisa, 4/93.)

"Kim bir kişiyi, bir kişiye karşılık yahut yeryüzünde bir fesat sebebiyle olmaksızın öldürürse, insanları toptan öldürmüş gibidir." (Maide 5/32.)

Esasında hayata son vermenin yasak olması açısından bakıldığında, karşıdaki birini öldürmek ile insanın kendisini öldürmesi arasında bir fark olmadığı açıktır. Bununla birlikte insanın kendi hayatına kastetmemesi gerektiğine işaret eden ayetler de bulunmaktadır.

Allah Rasulü'nün intihardan doğrudan nehyeden ve bunu yapanların şiddetli azaba uğrayacaklarını belirten pek çok hadisi vardır. Bu hadislerin İslam tarihi boyunca intiharların çok az olmasını sağlayan en büyük nedenlerinden biri olduğunu söylemek mümkündür. Birkaçı şunlardır:

"Her kim dünyada bir şeyle kendini öldürürse, kıyamet gününde intihar ettiği o şeyle azap olunur." (Buhari, 6047.)

Allah Rasulü, başına gelen bir musibetten dolayı insanın ölümü istemesini şiddetle yasaklamakta ve dünyanın bir sınav yurdu olduğundan hareketle sabırlı olunması istemektedir:

"Birinizin başına bir musibet geldiğinde sakın ölümü temenni etmesin. Dayanamayan,

'Ya Rabbi, hakkımda yaşamak hayırlı ise yaşamayı, ölmek hayırlı ise, ölümü nasip et!' desin." (Buhari, 5671.)

İntiharın olmadığı bir topluma doğru

İnsanın sahip olduğu en değerli şey olan hayatına son vermesi birkaç cümleyle tahlil edilebilecek veya bunu yapanın birkaç kelimeyle aşağılanacağı bir sorun değildir. Bireyler açısından ortada büyük bir problem vardır ki, kişi hayatını sonlandırmaktadır. Bununla birlikte intiharların büyük kısmının "var olan problemi çözememekten" kaynaklandığı bilimsel çalışmalarla tespit edilmiş bir husustur. Bu sonuç, intihar olaylarını önlemek için İslam açısından bazı önerileri sunmamıza ve var olan eksiklikleri dile getirmemize imkân sağlamaktadır.

Kâinattaki her şeyi yaratanın Allah olduğu, dünyanın bizler için bir sınanma yurdu olduğu ve çektiğimiz cefaların karşılığını ebedî ahiret yurdunda alacağımız sağlıklı bir şekilde öğretildiği zaman insanların karşılaştıkları sorunlar ve felaketler ne olursa olsun dayanma güçleri zirvede olacaktır. İslam tarihi boyunca intiharların son derece az olmasının temel nedenlerinden biri budur. Bunun yanında insan işlediği bir günah sonrasında intihara yeltenecek olsa bile tövbe kapısının her dem açık olduğunu bilir ve bu eyleminden vazgeçer. Dolayısıyla İslam'ın insanın önünde her zaman açık tuttuğu "ümit kapısı" insanımıza öğretilmelidir.

Kulun yaratıcısıyla irtibatını güçlü tutan temel öge ibadetlerdir. Kul, gündelik ibadetlerini yerine getirerek Rabbini her an yanında hisseder. Dayanacağı ve sığınacağı bir yer vardır. Sıkıştığında duasıyla ona yönelir. Nitekim Rabbiyle irtibatı güçlü olan insanların daha huzurlu ve mutlu oldukları, sorunlar karşısında son derece dirençli durduklarını görürüz.

IX. MİLLİ TEMEL

3. sayfadan devam ediyor

Bulgaristan Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı konuşmasında, "Bugün öyle bir yarışmadayız ki, yenen var yenilen yok. Çünkü Kuran kurslarına katılan ve eğitim görenler yenilmez. Onlar kendi dinlerini ve aynı zamanda örf ve adetlerini yaz boyunca örendiklerini sergilemeye geldiler. Bu sebepten dolayı ben bütün öğrencilere ve Kuran kursları öğretmenlerine çok teşekkür etmek istiyorum. Çünkü bu yavrularımız yaz boyunca oyun oynamak yerine Allah ve Peygamber sevgisinden dolayı, Kuran sevgisinden dolayı Kuran kurslarına katılmayı tercih ettiler. Biz kişilik yarışı için değil, dini bilgilerimizi göstermek adına buradayız. Bunu yapabiliyorsak ne mutlu bize" diye belirtti.

Sofya Büyükelçiliği Din İşleri Müşaviri Ulvi Ata yapmış olduğu konuşmasında şunları söyledi: "Bugün hepimiz güzel bir gün yaşadık. Biliyorsunuz Kur'an-ı Kerim'i okumak sevap, dinlemek sevap, anlamak sevap, yaşamak sevap. Bugün çocuklar okudu, bizler dinledik, jüri değerlendirdi. Hepimiz, bizi yaratan Yüce Allah'ın sevdiği bir işi yaptık. Çocuklar o kadar başarılıydı ki, bugün her halde en zor iş jürinin işiydi. Biz hakikaten burada geleceğe, yarına, istikbale güvenle bakabileceğimiz bir anı yaşadık. Bugün sizlerin karşısına çıkan bu çocuklar buranın geleceğidir.

Dostlarım, kardeşlerim, dünyamızın barışa, esenliğe, kardeşliğe hiç olmadığı kadar ihtiyacı var. İslam dini dünyaya insanları mutlu etmek için, iki cihan saadeti için gönderildi. Bugün dünyamızda yaşanan olaylar insanlarımızı mutlu etmiyor, üzüyor. Analar ağlıyor, çocuklar ağlıyor, bebekler denizi geçemeyip ölüyor, kıyılara vuruyor. Bunları hep beraber ibret sahnesi olarak görüyoruz. Kuran insanlığa barışı, kardeşliği, hoşgörüyü, paylaşmayı, adaleti, sevgiyi getirmişti oysa. Eğer bugün buradan bu çocuklarımızın her biri bir tutam sevgi götürebilirse, Bulgaristan caddelerine, sokaklarına, evlerine bizim kazancımız bu olacak. Bu duygu ve düşüncelerimle bu organizasyonu düzenleyen Başmüftülüğe, Kuran kursundaki öğrencilere, bu çocukların annelerine ve babalarına huzurlarınızda teşekkür ediyorum ve alkışlıyor".

Türkiyenin Plovdiv Başkonsolosu Alper Aktaş selamlama konuşmasında: "Bugün burada bu yarışmada, Başmüftümüzün dediği gibi, kaybeden yoktur. Hepimiz kazandık. Bu güzel şölene katıldığımız için çocuklar ile beraber bizler de kazandık. Ben bütün kardeşlerime teşekkür etmek istiyorum, çünkü çok büyük fedakarlıkta bulundular. Benim nazarımda yarışmaya katılan hepsi birincidir, hepsi gönlümüzdedir, hepsi baş tacımızdır. Yarışmanın düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Başta Başmüftümüz olmak üzere bütün organizatörlere şükranlarımı sunuyorum" dedi.

IX. Milli Temel İslami Bilgi Yarışmasının birinciliği Blagoevgrad ekibi tarafından elde edilirken, ikinci yeri Tırgovişte ve üçüncü yeri de Şumen ekibi kazandı.

Yarışmaya katılan çocukların hepsine hediyeler sunuldu.

GÖREVİMİZ HALKIMIZI AYDINLATMAKTIR

Varna Bölge Müftüsüyle Yapılan Söyleşi

Ben Taner Ahmed VELİ, 16 Nisan 1977 tarihinde Razgrad'ın İsperih (Kemallar) ilçesinde doğdum. İlk ve orta tahsilimi Zavet kasabasında gördüm, Şumen İmam-Hatip Lisesini 1996 yılında, Sofya Yüksek İslam Enstitüsünü 2007 ve Uluslararası Turizm Varna Serbes Üniversitesi'nden mezun oldum. 1999 yılında askerlik görevini yerine getirdim. Varna şehrinde 2000 – 2006 ve 2009 – 2011 yılları arasında merkez "Aziziye" Camisinde imam hatiplik yaptım. Evli ve üç çocuk babasıyım.

Sayın Müftü Bey, önce görevinizi tebrik ederiz. Böyle şerefli bir görevin müslüman insanlarımız açısından ne derece önemli olduğunu her halde anlamışsınızdır. Varna Bölge Müftülüğüne ne zaman atandınız? Bize ve dolayısıyla okuyucularımıza kısaca anlatır mısınız?

Sözlerime, Bu dünyada yolcuyuz, misafiriz' diyerek başlıyorum, ,' Cenabı Hakk'ın yüklemiş olduğu emaneti muhafaza edecek, koruyacak ve bu konuda toplumu aydınlatacak kimseler olarak sorumluluğumuz oldukça büyük diye düşünüyorum.

Varna Bölge Müftülüğüne atanmam 15.05.2011 y. Varna'da Bölge Müslümanlar Konferansında bölge müftüsü görevine yazılı dilekçeyle adaylığımı beyan ettim, konferansta mevcut olan delegeler bize güven oylarını verdiler, konu Yüksek İslam Şurasına sunuldu ve Varna Bölge Müftülüğüne Bölge müftüsü görevine atandım. Ülkemizin kanunları gereği Varna Büyükşehir Belediyesinin – Bulgaristan Diyaneti Müdürlüğünün şubesine Büyükşehir Belediye Başkanının emir belgesiyle 28.07. 2011'de kayıt olunduk. Yarım asır sonra Varna Bölge Müftülüğü 23 Ağustos 2011 y. salı günü resmi törenle hizmete açıldı. Bu tarihi günde çok sayıda değerli ve kıymetli misafirlerimiz, Bulgaristan Müslümanların Başmüftüsü Dr. Mustafa Hacı, Varna Valisi, Dobriç, Ruse Bölge müftüleri ve çok sayıda isimlerini şu an hatırlayamadığım Hak dostları bizleri yalnız bırakmadılar.

Müftülük görevinin önemine ve nasıl bir sorumluluk altında olduğumuza gelince, toplumu İslam dini hakkında aydınlatmak, din hizmetlerini düzenlemek, hizmet içi eğitim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, cami içinde ve dışında toplumu dini konularda aydınlatmak ve denetlemektir. Bölgemizde Bulgaristan müslümanların Başmüftülüğünü temsil eder, dini müesseseleri yönetip ve din görevlilerinin hizmetlerini düzenleyip denetliyoruz.

Göreve geldikten sonra müftülük bölgesini nasıl buldunuz? Her halde ateizim yıllarının yıkım izleriyle karşılaştınız. Buna rağmen tırnak altında can kalır örneği bazı dinine sadık kimseler de buldunuz hesap ediyorum.

Göreve geldikten sonra Varna ilindeki müslümanlarla zaman zaman farklı dini faliyetlerde bir araya geldik. Evet, o yılların yıkım izleri gözle görülüyor ve halkımızda halen tabiri caiz ise beyinlerinde bir tümör gibi bulunmakta. Biz yaradılanı Yaratandan ötürü severiz, bölgemizde dinine, kitabına, peygamberine sadık kişilerle de karşılaştık, nekadar mutlu olduğumu sözlerle ifade etmem imkansız, Rabbim kendilerini başımızdan eksik etmesin.

Okuyucularımıza bölgeniz müftülüğünü tanıtır mısınız? Hangi yerlere kadar uzanıyorsunuz? Hangi encümenlikleriniz iyi çalışıyor? Kimlerin desteğini buluyorsunuz?

Sayın okuyucularım, Varna Bulgaristanın Karadeniz kıyısında tarihi bir liman şehridir. Varna Bölge Müftülüğümüz on iki ilçe, yüz elli sekiz köy yerleşim yerinden, yetmiş dokuzunda müslüman yaşamaktadır. Varna ilimiz Burgas, Dobriç ve Şumen illerinin sınırlarına kadar uzanıyor. Bölgemizde bulunan cami encümenliklerinin hiçbirisini ayırdedemem, hepsinden beklediğimiz desteği fazlasıyla alıyoruz ve yöremizde Başmüftülüğümüzün bütün dini, sosyal, eğitim, kültürel kampanyalarında kendilerinden yüksek ölçüde desteklerini almışımdır. Sizin aracılığınızla kendilerine şükranlarımı sunuyorum.

Varna yöresinde Kur'an yarışmasından sonra

Bildiğiniz gibi okullar tatil olunca yaz aylarında çocuklarımızı Kuran kurslarına celbediyoruz. Burada hem dinimizi öğreniyor, hem de islami terbiye görüyorlar. Bu hususta neler yapıyorsunuz ve ne gibi başarılarınız var?

Öğrenci kardeşlerimizin okullarından yaz tatiline ayrılınca Başmüftülüğümüzün düzenlediği ve Eğitim Bölümünün yakından takip ettiği yaz Kuran kursları düzenleniyor. Temmuz ve ağustos aylarında yapılan Kuran kurslarında çocuklarımız temel dini bilgiler, ahlak, siyeri Nebi dersleri görüyorlar. Yaz Kuran kurslarının sonunda başarılı öğrencilerimiz, müftülü

Temel Dini Bilgiler Yarışmasına katılıyorlar ve yarışmada birinciliği elde edenler Varna bölgesini Milli Yarışmada temsil etmekteler. Yaz tatilinde düzenlenen Kuran kurslarının başarısını, yöremizde yaşayan halkımızla bir araya geldiğimizde ne kadar önemli ve verimli olduğunu kendilerinden şahsen duyunca büyük bir başarı elde ettiğimizi söyleyebilirim.

Bölge müfütülüğü ve cami encümenlikleri olarak nasıl toplumsal eylemlere katılıyorsunuz? Dinimizde müslüman insanımızı ve özellikle gençleri buluşturmak için neler yapıyorsunuz?

Varna bölge müftülüğu ve

Bursa Belediye Başkanı Recep Altepe Varna yöresinde cami açılışında.

ilimizde düzenlenen bütün kampanyalara katılıyoruz. Her yıl geçene nazaran başarı ve artış göstermekteyiz. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s)'in Kutlu doğum haftasında, Ramazan ayında kumanya ve iftarlarda bölgemizde ikamet eden gençlerimizle birlik ve beraberlik içindeyiz ve bu gibi toplumsal eylemleri cami encümenlikleriyle gerçekleştiriyoruz.

Yörenizde camiler, mescitler ve varsa vakıf mallarınız ne durumda? Bu yolda ne gibi çalışmalarınız oldu?

Varna Bölge Müftülüğünde kırk camimiz var, onlardan sekizi yerel kültür mirası – tarihi eser olarak kayıtlıdır. Yöremizden yıllardır göçeden insanımızdan kalan dükkanlar ve tarlalardan oluşan vakıf mülklerimiz vardır. 1656'da Evliya Çelebi seyahatnamesinde, Varna hakkında isimleriyle birlikte beş büyük caminin varlığından söz eder ve şehirde otuz altı mescidin yer aldığını bildirir. Son Osmanlı tasviri Tuna Vilâyeti 1873 Salnâmesinde on dokuz cami yer alır. 1908'de Muhammed Cengiz Varna'da on dört caminin ayakta olduğunu bildirir. Bunlar arasında 1835 tarihli Hayriye Camii, 1862 tarihinde inşa edilen Kale, Tekke ve Yûsuf Efendi camileriyle sultanlar tarafından inşa edilen ve isimleri daha sonra konan Mecidiye ve Aziziye (1867) camileridir. 2005 yılında şehrin Asparuhovo semtinde küçük bir cami de inşa edilmiştir. 1996 – 97 yıllarında satılmış olan vakıflarımızın davaları Başmüftülüğümüz tarafından yürütülüyör ve mülkiyeti bizim görünmeyen camilerimizin tapılarını çıkartmaktayız.

Varna, büyük şehirlerimizden biri. Yörenizde başka kasabalarımız da var. Buralarda müslüman insanımız ve özellikle kadınlar arasında dini çalışmalarınız yanı sıra kültür dernekleriyle nasıl çalışıyorsunuz?

Varna liman şehri olması itibariyle Karadenizin Başkenti diye adlandırılır. Yöremizde tarihte önemli yer alan bir başka kasabamız Piri Vadi – Provadiya bulunmaktadır. Üç tarihî cami zamanımıza bakımsız halde ulaşmıştır. Çarşı Camii – Yusuf Bey Camii (1623), Sarı Hüseyin Paşa Camii, Mesih Paşa Camii (1516) ve Hamamı. 1960 yılına kadar Müftülük binasının merkezi Provadiya'da imiş.

Hanım efendilere yönelik dini sohbetlerimiz oluyor, Bölge müftülüğümüzde görevli bayan vaizemiz yoktur, böyle bir görevliye ihtiyacımız vardır. Kültür dernekleriyle ortaklaşa çalışmalarımız olmuştur, bundan sonra da devamı olacaktır.

Yöre okullarında din dersleri okutulması konusunda çalışmalarınız nasıl? Okul dışında dinimizi öğrenmek ve öğretmek isteyenler var mı?

Bölgemizde resmi okullarda din dersi okutulmuyor, okutulması için çalışmalarımız oldu ama Bölgesel Eğitim Müfettişliğinden istenilen şartlar ve bazı nedenlerden dolayı yerine getirmede zorluklarla karşılaştık. Varna merkezinde yıllık Kuran kursu yapılmaktadır ve yakın zamandan beri Varna Cezaevinde Cuma günleri bir saat mahkümlara dini sohbetimiz oluyor.

Biz, islamiyeti tanıtma ve öğretme yolunda MÜSLÜMANLAR dergimizin ve onun çocuk ilavesi olan HİLAL'in çok önemli rol oynadığını düşünüyoruz. Sizler, dergimizin daha fazla müslüman ailesine girebilmesi için neler yapıyorsunuz? Dergimizin zaman kaybetmeden okuyucuların eline ulaşmasının çok büyük önemi var. Bize bu yöndeki çalışmalarınızı anlatır mısınız?

Kıymetli MÜSLÜMANLAR dergisi çalışanları, Sizin, bölgemizde ve bölgemizin dışında, Bulgaristan sınırları içinde milletimize ne kadar faydalı olduğunuzu sözlerle ifade edemeyiz. İslami, kültürel konulara değindiğiniz gibi, Doğu Bulgaristanda yaşayan müslümanlar Batı Bulgaristanın müslümanlarının yaptıkları dini, sosyal, kültürel etnikleri Sizin sayenizde öğreniyorlar. Çocuklarımıza

ve cami dışında mevlitlerde, cenazelerde ve diğer dini faliyetlerde topluma yönelik İslam dini hakkında konuşmalar yapıyorlar.

Sorularımızı cevaplandırdığınız ve verdiğiniz bilgiler dolayısıyla Sizlere teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Biz Size teşekkür ediyoruz, Bizim şerefli dergimize yöremizi tanıtmak için imkan ve fırsat verdiğiniz için biz teşekkür ederiz. Benim için çok heyecanlı bir repörtaj oldu. İnsan düşündüğü kadar güçlü, inandığı kadar değerlidir.

Allah Teala bizleri memnuniyetinin rızasına uygun eylesin. Hayatımızdan memnun olarak, yaptığımız işleri Cenabu Hak bizleri güzelliğine, rızasına, Cennetine, cemaline kavuşmasına vesile eylesin. Nefsimizin ve her türlü mahlükatın şerrinden Cenabı Hakka sığınıyoruz, Kendisinden gayri hiç bir şeye bizleri muhtaç eylemesin.

Sağlıklı bir iş yaşamı dileğimle...

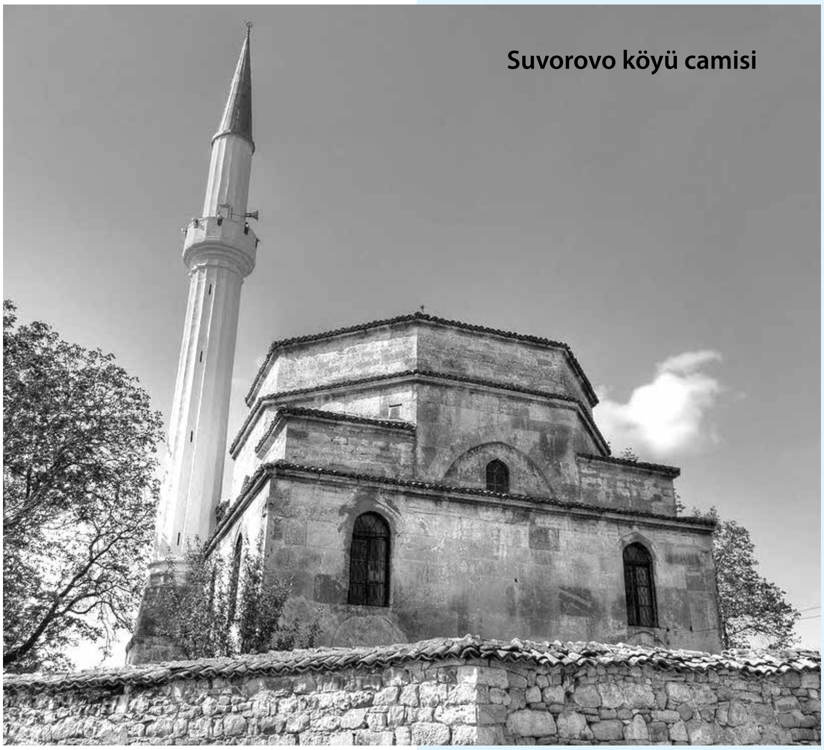

Suvorovo köyü camisi

dergiye ilave düşündüğünüz HİLAL kitapçığı çok faydalı ve öğreticidir, bunun için Sizi ayrıca tebrik ederim. Dergimizin dağtımına gelince her ay bölgede görev alan imam hatiplerle aylık toplantı düzenliyoruz ve imamlarımızın ve PTT – Bulgaristan Posta şirketinin aracılıyla dergimizi okuyucularımıza ulaştırıyoruz.

Varna yöresinde yabanci dini akımların da faaliyet gösterdiklerini biliyoruz. Onların müslüman insanlarımız arasına sokularak etki göstermelerini azaltmak için neler yapıyorsunuz?

Varna yöresinde, büyük kasabalarda milletin işsizlik nedeniyle, asgari ücretin altında yaşama mücadelesi veren kesimler yabancı dini akımların faliyetlerine teslimiyet gösteriyorlar. Milletin fakirliğini firsat bilip kendilerine erzak vererek, çocuklarının okul masraflarını, okul taşıtını temin ediyorlar. İçlerinde yaşayan Hak dinin mensuplarının gayretleriyle yabancı dini misyonerlerle mücadele veriyorlar. Bölge müftülüğümüz böyle bir çalışmalarının ortadan kalkması için her yıl Başmüftülüğümüzün Ramazan ayında erzak kolilerini, iftarları onların bulunduğu yerleşim kesimlerinde yapıyoruz. Kurban Bayramında kurban etlerinden fakirlik çeken, ihtiyaç sahipleri nasiplensin diye dağıtarak ulaştırıyoruz. Sünnet merasimleri düzenliyoruz. Varna müftülüğümüzde görev alan imam hatipler camilerimizde

Varna yöresi Voyvodino köyü camisi

DİN ADAMLARI DA DÜNYEVİLEŞİRSE...

Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI

"Onlara, kendisine ayetlerimiz hakkında ilim nasip ettiğimiz kimsenin de kıssasını anlat: Evet, o adam bu ilme rağmen o ayetlerin çerçevesinden sıyrıldı, şeytan da onu peşine taktı, derken azgınlardan biri olup çıktı. Eğer dileseydik, onu o ayetler sayesinde yüksek bir mertebeye çıkarırdık, lakin o, dünyaya saplandı ve nefsinin esiri oldu.

(Araf, 7/175-176.)

Kur'an, ilk sayfalarından itibaren Yahudilik tarihine önemli bir yer verir. Muhtemelen bu tertibin hikmetlerinden biri şudur: Yahudiler, bilindiği gibi kendilerine vahiy gelen bir topluluktu. Ancak onlar, ilahî emirlere gereken sadakati göstermediler; günaha ve isyana daldılar. Müslümanların da, onlara benzer dinî bir yozlaşma yaşamaları muhtemeldir. İşte bu sebeple daha ilk cüzden itibaren Müslümanlar, bu tür sapmalar konusunda uyarılırlar. Bu anlamda Yahudi tarihi, bizim için âdeta bir ibret sahnesidir.

Gerçekten de bugün Müslümanların gidişatına baktığımızda, müşriklerden ziyade tarihsel Yahudiliğin bulaştığı birçok sapmaya benzer bir durumla karşı karşıya olduğumuzu görürüz. İlahî kelam konusundaki cehalet (Bakara, 2/78.), dünya malına olan aşırı bağlılık, haram mal yemek (Nisa, 4/161.), hizip çatışmaları (Bakara, 2/84-85.), din konusundaki samimiyetsizlik (Bakara, 2/44.), kalplerin katılaşması (Bakara, 2/74), bunlardan sadece bazılarıdır. Eğer biz bunları anlamadan Kur'an'ı okumaya devam edersek veya bunlardan gereken dersi çıkarmazsak, aynı hataları bizim de tekrarlamamız mukadderdir. Ne yazık ki, bugün böyle bir durumu yaşamıyor muyuz?

Kur'an'ın tespitleriyle Yahudiler, bir taraftan cennet mükâfatının yalnızca kendilerine ait olduğunu iddia eder; diğer taraftan da köşe bucak ölümden kaçarlar. (Bakara, 2/94; Cuma, 62/8.) Anlaşılan o ki, bu çelişkilerinin arkasında yatan esas sebep, dünyaya karşı olan düşkünlükleridir. Hatta onlar, ahireti inkâr eden müşriklerden daha aşırı bir şekilde dünya hayatına bağlıdırlar. (Bakara, 2/96.) Peki, bugün Müslümanların büyük bir kısmı, ahireti unutup ebedî yaşayacakmışçasına bir dünyevileşme hastalığına yakalanmadı mı?

Kur'an, Yahudilikte din adamlarının da bu dünyevileşme girdabına kapıldıkları uyarısını yapar bizlere. Manevi değerleri öncelemesi gereken bu kimseler de dünya metaının peşine düşüyor; şahsi çıkarı esas alıyorlardı. Dolayısıyla fayda sağladığı müddetçe bir faaliyetle ilgileniyor; ancak zararlarına dokunduğu takdirde ona karşı mücadele bayrağını açıyorlardı. Çünkü amaçları hak ve adalet ilkelerinin yücelmesi değil, şahsi menfaat ve hesaplarının gerçekleşmesiydi. Böylece hak ve hakikat uğrunda birbirine ke-

netlenmesi gereken insanlar, kişisel kapris ve heveslerin oyuncağı hâline gelmişlerdi.

Kur'an, onların bu hâlini şöyle tasvir eder: „Onlardan sonra bir nesil geldi ki bunlar kitaba (Tevrat'a) vâris oldular; şu basit dünyanın geçici menfaatini esas alıp "Nasılsa affa nail oluruz!" düşüncesiyle hareket ettiler. Kendilerine, ona benzer bir menfaat daha gelse onu da kapışırlardı." (Araf, 7/169.)

Araf suresinin 175 ve 176. ayetlerinde de, ilim sahibi bu kimselerin sonralarının ne hâle geldikleri etkileyici bir dille şöyle anlatılır: "Onlara, kendisine ayetlerimiz hakkında ilim nasip ettiğimiz kimsenin de kıssasını anlat: Evet, o adam bu ilme rağmen o ayetlerin çerçevesinden sıyrıldı, şeytan da onu peşine taktı, derken azgınlardan biri olup çıktı. Eğer dileseydik, onu o ayetler sayesinde yüksek bir mertebeye çıkarırdık, lakin o, dünyaya saplandı ve nefsinin esiri oldu."

Dünyevileşme hastalığından, din adamları da nasibini almıştı. Çünkü hastalık Yahudi toplumunun bünyesini sarmıştı. Bütün mesele mal-mülk, servet- şöhret sahibi olmak, nüfuz alanını genişletmekti. Böylece dünyanın şatafatı din adamlarının da hayallerini süsler olmuştu; hayatın çekiciliği onları da büyülemişti. Onlar da, dünyanın zevk ve sefasını sürmenin, hayatın tadını çıkarmanın cazibesine kapılmışlardı. Makam sevdası, insanlar tarafından gereğinden fazla övülmek onları da sarhoş etmişti. İkiyüzlülük ve gösteriş, âdeta karakterleri hâline gelmişti.

Aslında yücelmenin ve yükselmenin yolu, Allah (c.c.)'ın gönderdiği ayetlerin yaşanma-

sında idi. Ancak din adamları bunu yanlış yerlerde aradılar, izzet ve onurun dünya mal ve metaında olduğunu zannettiler. Onun peşine düştüler. Yüce Yaratıcı'nın kendilerine açmış olduğu ilim ve irfan yolunun kıymetini bilemediler. Bu yolun, kendilerini gerçek saadete götüreceğini idrak edemediler. Dünya menfaatini tercih edip Allah (c.c.)'ın hoşnutluğunu göz ardı ettiler.

Üstelik din adamları, affedilmez bir cürüm daha işliyorlardı. O da, işgal ettikleri kutsal makam ve mevkileri, kendi kaprislerini tatmin etmek için kullanmaları idi. Zaten şöhret, servet sevdasına kapılanlardan başka ne beklenebilirdi ki? Kutsal ve yüce değerler de, basamak olarak kullanılamaz mıydı?

Peygamberlerin, Yahudi din adamlarına yönelttiği acı eleştiriler meşhurdur. Onların ne denli dünya zevk ve sefasına kapıldıklarını anlatan şu ifadeler, bu açıdan dikkat çekicidir: "Kudüs'te sere serpe yaşayanlara vay, vay o fildişi yataklar üzerinde yatanlara, sürüden kuzular ve ahırdan buzağılar alıp yiyenlere, santur sesiyle boş türküler söyleyenlere ve Davud imiş gibi kendileri için müzik aletleri icat edenlere. Taslarla şarap içip güzel koku sürünenlere vay..." (Amos, 6/4-6.) Bu ifadeler, din adamlarının nasıl da esas davalarını bir tarafa bıraktıklarını, nefsani heves ve arzularının peşine nasıl da düştüklerini gayet güzel tasvir etmektedir.

Onların amacı, insanları tevhit, barış, adalet ve güzelliğe taşımak değildi. Dolayısıyla "Yüce değerlere sahip çıkmak" temenniden, kuru laftan öteye geçmiyordu. Bunlar, sadece sohbetlerin, konuşmaların dolgu maddesi idi. Gerçekte kimsenin heyecanı ve harekete geçecek mecali dahi kalmamıştı. Herkes, bir başkasının ayağa kalkmasını beklemekteydi. Çünkü dinin yaşanması ve yaşatılması uğrundaki şevk ve arzu neredeyse tükenmişti. Dolayısıyla dini insanlara tebliğ etme, maddi ve manevi çıkarlar kadar onları ilgilendirmiyordu. Nitekim onların bu durumu Kur'an'da şu şekilde dile getirilir: "Rabbanîlerin ve hahamların, insanları günah söz söylemek ve haram yemekten sakındırmaları gerekmez miydi? Yaptıkları şey ne kötüdür?" (Maide, 5/63.)

Yine Hz. İsa'nın şu ifadeleri, onların dıştan gösterişli, konuştuğunda dinlenen ancak içten tam bir manevi tükeniş içerisinde olduklarının etkileyici bir tasviridir: "Vay hâlinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Siz dıştan güzel görünen, ama içi ölü kemikleri ve her türlü pislikle dolu badanalı mezarlara benzersiniz. Dıştan insanlara doğru görünürsünüz, ama içte iki yüzlülük ve kötülükle dolusunuz." (Matta, 23/27-28).

Sonuçta onların dünyaya olan tamahları, duygu ve duyarlılıklarını köreltmiş, ruhi ve ahlaki zenginliklerini felce uğratmıştı. Nitekim bir başka ayet vesilesiyle, onların bilgili olduklarından, ancak bu bilgiden manevi ve ahlaki hayatlarında istifade edemediklerinden söz edilir. (Cuma, 62/5.)

Sümeyye ÖZGEN

Vakitlerden o vakit, çağlardan o çağlardı...

KALK EY NİL!

Kim dermiş suların dili yoktur diye? İlk lafı firavunlar söylerdi belki lâkin son sözü hep sen söylerdin. Susmak sana yakışmazdı. Sen susarsan zulüm konuşurdu ve masum çocuklar huzura susardı bilirdin.

Afrika çölünün kurak topraklarına tutunmuştu köklü bir medeniyet... O medeniyet ki Allah'ın lütfuyla akan, her damlası yüklendiği rahmetle coşan mübarek bir suyun insanlığa armağanıydı. Su ki, ikiye bölerdi çölün kurak sinesini. İkiye bölerdi ya! Bir yanında yeryüzüne hüküm kurmuş, Allah'ın mülkünü sahiplenmiş Firavunlar; öbür yanında üstünde hüküm kurulmuş fakirler, mazlumlar yaşardı. O vakitlerde daha bir kururdu toprak, susardı insanlar ve kâinat Rabbinden utanırdı. İkiye bölünmüşken insanlar, hak ile batılı ayırır gibi, yüklendiği merhametle ve bitmeyen umutla işte bu su akardı.

Vakitlerden o vakit, çağlardan o çağlardı.

Sen ki kuraklıkla giriştiğin ölümcül savaşlardan belin büklüm büklüm kıvrılmış olarak, lakin görülmemiş bir zaferle çıkardın. Bükülen beline inat, her vakit dimdikti başın. Sen aktıkça yeşerirdi çöl ve bereket konuşurdu sen taşınca. Can bulurdu dokunup geçtiğin yerler, serinliğe açardı gözlerini toprak.

Çölün bağrını bir sızı gibi yarıp geçerdi suların. Seninle birlikte akardı zaman. Ve senin aktığın yöne doğru sürüklenirdi tarih. Zamanın içinden zamansızlığa. Tarihin içinden tarihsizliğe. Yokluğun içinden varlığa. Kuraklığın içinden berekete. Ölümün içinden yaşama. Ve zulmün içinden adalete doğru.

Vakitlerden o vakit, çağlardan o çağlardı.

Varlığın, başlı başına, çölün

içinde uzayıp giden zıtlıktı. Adına Bahr-el Nil dedi insanlar. Seçilmiş insanların, kutlu kılınmış şehirlerin yanında anıldı ve hayırlarla yüceltildi adın. Dağına göre kar verir ya hani Rahman, her bir damlana Afrika'nın kurağına eş bereket yükleyerek saldı seni çölün bağrına. Çöle can veresin diye, Âdem'in topraktan var edilen bedenine üflenen ilahi nefesten üflendi gürül gürül akan sularına. İşte, öylesine çok sevdi seni Rahman... Sen ise başağın içindeki güneş gibi sessiz sedasız, medeniyetin içindeydin. Medeniyetin damarlarında sen dolaşırdın, bereketin arkasında senin suların. Senin arkanda ise sırtını dayadığın, adını anarak aktığın Allah›ın keremi vardı. İçinde kopan fırtınalar, köpük köpük akışın onun aşkındandı. Onun aşkıyla analık etmiştin hani Musa›ya, bağrında taşımıştın insanlığın kurtuluşu için. Kıyında gezerdi Musa, asasını vurduğu vakit Kızıldenizle- ri yarardı. Eğilip sana bakan her firavun Musa›nın meydan okuyan yüzünü görürdü asi ve derin sularında. Senden, başka yiğit mi sorarlar ey Nil? De ki, düştüğü kör kuyuların sonu benim diyarımda sultanlığa çıkan, iffet gömleğini kuşanmış Yusuf'um vardı. Sen ki boylu boyunca ve dehşetle firavunların rüyalarında akardın, rüyalarında korkarlardı senden.

İşte sen böyle bir medeniyeti besledin yüzyıllardır. Her şeye ve herkese rağmen bereket akardı suların. Kim dermiş suların dili yoktur diye? İlk lafı firavunlar söylerdi belki lakin son sözü hep sen söylerdin. Susmak sana yakışmazdı. Sen susarsan zulüm konuşurdu ve masum çocuklar huzura susardı bilirdin. Bundandır ki üstünde aktığın topraklarda yerle bir olan saltanatlara inat, insanlık için söylediğin bitmeyen özgürlük türkülerin vardı.

Şimdi vakitlerden bu vakit, çağlardan bu çağdır.

Şimdi susmak vakti değildir, konuşma vakti senindir ey Nil. Firavunların rüyalarına girme vaktidir şimdi. Şeytanın yaktığı fitne ateşini söndürme vaktidir. Masumlar, dudaklarından dökülecek hayır kelamlarını gözü yaşlı bekler ve senin konuşmanı düşler parça parça olmuş medeniyetin çocukları. Şimdi gözlerinden akan kanlı yaşları silme vaktidir. İki büklüm yattığın yatağından doğrulup kalkma vaktidir. Kalk ey Nil! Kalk ve son sözü adl-i ilahi ile yine sen söyle. Asırlardır bitmeyen bir türkü gibi.

Kadın ve Çocuğun Cami Cemaatine Katılımı

1. sayfadan

O dönemde camiye giden ve dini öğrenen kadın, kınanmak yerine övülmüştür. (İbn Hanbel, VI, 148.)

Kız ya da erkek çocuklar da, Hz. Peygamber döneminde anne ve babalarıyla birlikte caminin yolunu tutmuş ve mabedin mütemmim cüzü sayılmıştır. O günün çocukları da bugünün çocukları gibi koşup oynayan düşüp ağlayan çocuklardır. Ama ne Hz. Peygamber ne de ashabı onları azarlamamıştır. (Ebu Davud, Salât, 112.) Çocuklar azarlanmadıkları gibi namaz esnasında büyüklerin sırtlarına çıkmış, kucaklarına alınmış; sevgiyle dolu bu yaklaşım da onları biraz daha büyüdüklerinde vakit namazlarında bir saf oluşturacak çoğunluğa eriştirmiştir. (Ebu Davud, Salât, 96.)

Hz. Peygamber dönemindeki kadın-çocuk ve aile bireylerinin oluşturduğu bu tabloya, günümüzde cami-cemaat ilişkisi bağlamında birçok yeni örnek eklenebilir. Ancak bu örnekleri okuyup takdir etmenin yanında, ne kadarı bugünün dünyasına aktarılabilir? Cami; kadının, çocuğun kısacası ailenin hayatına ne kadar nüfuz ettirilebilir? Cami, camiye karşı var olan zihinsel yapı ne kadar yenilenerek ihtiyaca uygun hâle getirilebilir ve hayata katılabilir ya da hayatın içinde olağanlaşabilir? Kısacası, ideal anlamda bugünün camisi hayatın içine nasıl oturtulabilir?

Bugüne gelindiğinde, cami faaliyetlerinde sadece kadınlar açısından değil, erkekler açısından da bir daralma söz konusudur.

Bu, bir yönüyle modernleşmenin olağan bir sonucu olarak görülebilir. Modernleşme ile beraber hayatımıza birçok yeni kurum girdi ve mevcut kurumların bazılarının işlevinde değişimler, genişlemeler veya daralmalar meydana geldi. İnsanların bir araya gelebileceği, toplanabileceği birçok yeni ortam ortaya çıktı. Ancak bu durum, ihtişamlı camileri yapıp yapıp; oralarda bazen sadece cuma namazı bazen de sadece vakit namazı kılınmasını sonra da kapılarının kilitlenmesini haklılaştırabilir mi? Tekrar aynı soruya dönülecek olursa, camiler hayatın içinde nasıl daha aktif hâle getirilebilir?

Bu soruya üç boyuttan cevap verilebilir.

Cami görevlileri: Görevliler camilere gelecek bireylere Peygamber dönemindeki bir ruh hâli ile yaklaşacak, camideki görevlerini büyükleri de küçükleri de, kadınları da erkekleri de hesaba katarak yapacak.

Cami cemaati: Camide bulunan cemaat birbirine saygılı olacak. Bugünün küçükleri istenmediğinde yarın büyüklerin camide bulunmayabileceği hesaba katılarak çocukların davranışlarına anlayış gösterecek.

Çocuklar için en iyi öğrenme yolu olan görerek, eğlenerek, uygulayarak öğrenme yöntemi kullanılmadır; camiyi hayatın içine sindirme öğretilirken. Anne babalar; kurs için, spor için çocuklarına yaptıkları programlara bir yenisini daha ekleyebilir. Bu da cami ziyaretleridir. En yakınından başlayarak haftada bir gün bulundukları bölgenin

bir camisine vakit namazı kılmaya götürebilirler. Bu bir müddet sonra tekrara dönüşebilir. Ancak bu tekrarın güzel getirileri olabilir. Mesela çocukların dershane, okul ve spor arkadaşları gibi bir müddet sonra da cami arkadaşları olacaktır. Bir şekilde cami arkadaşlığını özendirmeliyiz. Ayrıca cemaatin kadın kısmı da düşünülmeli, camilerin kadınlar tarafından da rahat biçimde kullanılması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Cami mekânı: Camiler ailece gidilebilecek mekânlar olmalı, tuvaletler temiz, abdest alma yerleri ailece gelmeye uygun olmalı. Ayrıca her cami avlusunun bir köşesinde birkaç salıncak, gölgelik yerlerde birkaç bank olması da, camileri ailece gelmeye daha elverişli kılar.

Camiler herkesin giremediği steril ortamlar değil, temiz ancak herkese kucak açan mekânlar olmalı. Camiler, tek tek bireylerin huzur-u kalple ziyaret edeceği mekânlar yanında, küçük gruplar hâlinde bir araya gelen ve aralarında belirli zaman dilimlerinde tefsir, hadis veya diğer dinî kitapları okuyan bireylere de açık olmalı. Bu özendirilmeli. Din görevlisi imam veya müezzin "Toplantınızı camimizde yapın." diyebilmeli. Camiler daha çok sivilleştirilmelidir, hayatın daha çok içinde yer alabilmesi için.

Başta da söylendiği gibi, cami deyince akla önce erkekler, sonra çocuklar ve kadınlar gelir. Bu, aslında modern öncesi dönemin bir mirasıdır. Kadının hayatın içine daha çok girdiği, çocukların ailenin gündem merkezi olduğu günümüzde, kadınların ve çocukların daha çok camilerde varlık göstermesi zamanın ruhuna da uygundur.

Son dönemlerde cami faaliyetlerinde yeniden bir canlanma görülüyor. Umarız bu kadınlara, çocuklara da yansır; aileler cümbür cemaat camilerle buluşur. Yüce Allah, camileri cemaatsiz, cemaatleri de kadınsız ve çocuksuz bırakmasın.

Kendime Özgü Hikâyeler Yazdım

NADİYE AHMET

Doğum yerim Bulgaristanın Tırgovişte vilâyetine bağlı Gagovo köyüdür. Babam Ahmet Yakuboğlu köyün Nüvvap mezunlu ilk öğretmenlerinden biriydi. Annem Feride ise Razgrat'tan, ev hanımıydı. Tüm yaşamını biz, dört evlâdının iyi birer insan olarak yetişmesine adamıştır.

Ben ilkokulu köyde tamamladıktan sonra liseye Popovo kasabasında devam ettim. O yıllarda babam milletvekiliydi ve aynı zamanda başkentte "Yeni Işık" ve "Eylülcü çocuk" gazetelerini neşrediyordu. Kızkardeşim Ruziye ile liseyi ikmal edince ailece Sofya'ya yerleştik ve ben yüksek öğrenimimi Yüksek Bilimler Akademisi'nin Ekonomi bölümünde tamamladım. Ne var ki, ihtisasımı hayatta uygulayamadım.

O zaman "Eylülcü çocuk» gazetesinin başyazarı İbrahim Tatarlı beni gazetede çalışmaya davet etti. İlk yazılarımı babamın etkisiyle burada yazdım. Türkçe çıkan gazete ve dergide yayınladım. 1960-ta gazete kapatılınca Sofya Radyosunun spiker ve mütercim yarışmasını kazandım ve en güzel yıllarımı Radyo Evinin Türkçe masasında çalışmalarıma adadım.

İlk kitabım "Mavi kordeleli güvercin"le 1964'te okurlarımla tanıştım. O yıllarda okullarda edebiyat geceleri düzenleniyordu. Sık sık böylesi duygusal görüşmelere katılıyor, yazdığım hikayeleri okurlarıma sunuyordum. Bu görüşmeleri anımsadıkça o sımsıcak duyguları tekrar tekrar yaşıyorum. Böylece "Solmayan karamfil"de yayınlanmayan hikayelerimi topladım.

Aradan yıllar geçmeli ve bazı istenilmeyen olaylar yaşanmalıydı ki, bunlar yazma hevesimi de etkiledi. Fakat ne var ki, okurlarımı bir an dahi düşünmekten vazgeçmedim. Bu yolda bana hayat yoldaşım Osman Salih güç verdi, destek oldu. "Nur taneleri"m tekrar yüzümü güldürdü. Şimdi okurlarıma onbir ayın sultanı, mübarekRamazan ayının ilk gününde "İFTAR LOKMALARI'mı en içten duygularımla sundum.

Sayın Nadiye Hanım, yeni çocuk hikâyeleri kitabınız çıktı. Samimiyetle tebrik ederiz. Bunda Başmüftülük yayıncılık şubesinin katkısını idrak ettiğinizi düşünüyorum. Bu vesileyle okuyucularımızla neler paylaşmak istersiniz?

„İFTAR LOKMALARI"adını taşıyan beşinci kitabımın dünya yüzü görmesini sağlayan BAŞMÜFTÜLÜK yayıncılık şubesine daha kitabımın baş sayfasında şükranlarımı belirttim. Ayrıca kitabımın redaktörlüğünü yapan sn. İsmail Çavuşun ve her hikâyeye uygun resim bulan teknik redaktör Salih Şabanın katkılarına da saygı borçluyum.

Sizler, bizde çocuk hikâyeleri yazan ilk kadın yazarımız olarak biliniyorsunuz. "Mavi Kordeleli Güvercin, Nur Taneleri, Solmayan Karanfil'den sonra şimdi de İFTAR LOKMALARI doğdu. Şu halde soralım: İlk çocuk hikâyeniz ne zaman, hangi şartlarda ve nerede çıktı?

İlk yazdığım hikâye Bulgar alfabesinin yirmi dokuz harfini andıran „Yirmi dokuz anahtar" öyküsüdür. O yıllarda büyük oğlum Nadi okula başlamıştı ve ona harfleri tanıtırken bu hikâyem doğdu. Heveslendim, onu Bulgarcaya da çevirdim. Hemen Bulgarca çocuk gazetesi ve dergilerde yer aldı. Bu başarı beni teşvik etmiş olacak ki, her nereye varsam çocuklar dikkatimi çekiyor, onları gözlüyor, oyunlarına katılıyordum. Örneğin „Usul kitabı", „Sincabın sürprizi", „Gülmece" ve tek sözle hikâyelerimin tümü böylesi bir olaydan, bir hareketten heveslenerek yazılmıştır.

Öyleyse, sorularımızla daha da gerilere gidelim: Sizde çocuk hikâyeleri yazma eğilimi nasıl başladı?

Çocuk hikâyeleri yazmaya başladığım yıllarda ar-

kama dönüp bakmadım, tek tük başka yazanları görüyordum, ama onların yazdıkları kurgu ve anlatış bakımından benimkilerden farklıydı. O yıllarda Üsküp'lü çocuk yazarı Necati Zekeriya Bulgaristana gelmişti. Bize de uğradı. Çocuklara adadığı öykülerini okudum. Kısa kısa minyatür öykülerdi. Hoşuma gittiler.

Peki, neden çocuk hikâyeleri yazdınız ve yazıyorsunuz?

Ben yazdığım öykülerle çocuklara, hiç farkına varmadan mesajlar veriyor, onlara doğru yolu gösteriyor, iyiyi ve kötüyü ayırt etmelerini tavsiye ediyor ve önerilerde bulunuyorum.

Arada şunu da açık kalple belirtmek istiyorum ki, ben hiç kimsenin etkisi altında kalmaksızın kendime özgü hikâyeler yazdım.

Bence çocuklar ana dillerini öğrenmeye henüz küçük yaşta başlamalılar. Gerçi, çocuk mutlaka başka dil de öğrenmeli, ama ana dilini unutmak şöyle dursun, onu temel tutarak, yabancı dille karşılaştırarak mukayese ederek geliştirmeli. Aynı zamanda çocuklar dinden de haberdar olmalılar. Bizlere dini /anababalarımızın vakti olmadığı için/ dedelerimiz öğretti.

İzmirde Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsünden Sn. Atıf AKGÜN hakkınızda çok anlamlı ve büyük bir yazı yayınladı. Daha önce Priştina'da V. Uluslararası Sosyal Bilimler Konferansında sözlü olarak sunulan bildirisinin genişletilmiş ve yazıya dökülmüş şekli bu. Onu nasıl karşıladınız?

Sayın Atıf Akgün'e çok çok teşekkürler. Teşekkür etmek bile az. Çok vakit harcayarak, derin ve geniş incelemede bulunarak, çok gayret göstererek tüm yaratıcılığımı ele almış, değerlendirmiş.

Hayret ettim. İnceliklerine dek eleştirerek Bulgaristan Türk Çocuk Edebiyatı üstüne doktora tezi savunması ise kayda değerdir. Bu yönde birçok bilim adamına örnek gösterilecek düzeyde olması dikkatimi çekti. Kendisini kutlarım.

Kitabınızın bütün tirajını Kuran kurslarına katılan çocuklarımıza bağışlıyorsunuz. Bu kitabınızdaki hikâyelerle çocuklarımıza neler öğretmek ve ne gibi nasihatlarda bulunmak istiyorsunuz?

İFTAR LOKMALARI ile çocuklara çiçekleri, hayvanları sevmeyi, onları korumayı, ayrıca kendilerine dikkat etmeyi, anababalarına yardımcı olmayı, kendi kendilerine hizmet etmeyi, küçük kardeşlerine örnek olmayı, dini ibadetlerimizi unutmamayı hatırlatmak, ayrıca başarıya ancak çalışmakla ulaşıldığını anlatmak istedim.

Kitabınız Kuran kurslarında okuyan çocukların eline geçeceğini söyledik. Bu kurslar konusunda neler düşünüyorsunuz?

Kuran kurslarında okuyan çocukları tebrik ederim. Yetişen nesiller dinlerini unutmamalı, ibadetlerini uygulamalılar.

Moskova Merkez Camisi Açıldı

Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile birlikte Moskova Merkez Camii'nin açılışına katıldı.

Moskova merkez camii'nde aynı anda 10 bin kişi namaz kılabilecek.

Rusya Müslümanları Dini İdaresi tarafından inşa ettirilen caminin iç dekorasyonu Klasik Osmanlı sanatı üslübuyla Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yaptırılan Moskova Merkez Camii'nde aynı anda 10 bin kişi namaz kılabilecek.

Altı katlı olarak inşa edilen camide yaşlı ve engelliler için altı adet asansör bulunuyor. 46 metre yükseklikteki özgün kubbe 27 metre çapında. Caminin şerefelerinde oluşturulan özel alanda ziyaretçiler Moskova'yı seyredebilecek. 170 milyon dolara mâl olan caminin ana sponsorluğunu iş adamı Süleyman Kerimov üstlendi.

ERDOĞAN: ‚BU CAMİNİN BARIŞA KATKI SUNMASINI TEMENNİ EDİYORUM'

Moskova Merkez Camii'nin bugün insanlık olarak ihtiyaç duyduğumuz barışa katkı sunmasını Allah'tan temenni ediyorum.

Rusya'daki Müslüman kardeşlerimizle aramızdaki kadim bağlar Türkiye Rusya ilişkilerine ciddi katkı sağlıyor bu ilişkileri geliştirmek için vesile oluyor.

Farklı kökende insanların aynı çatı altında yaşamasına Rusya çok güzel bir örnektir. Ortak bir çatı altında ortak bir gelecek için bir arada olunabileceğine burada Rusya'da bir kez daha şahit oluyoruz.

‚HAYATTA EN ÖNEMLİ UĞRAŞ İYİLİKTİR›

Ben bu vesile ile Avrupa ülkeleri başkta olmak üzere tüm dünyaya büyük Rus Edebiyatçısı Tolstoy'un şu cümlesini iletmek istiyorum: Hayatta en önemli uğraş iyiliktir. Tolstoy başka bir hikâyesinde art niyetle yakılan ateşin o evle birlikte tüm köyü yakabileceğini söylüyor.

Türkiye tarih boyunca farklı inançlardan insanların birlikte hoşgörü içerisinde yaşadığı bir ülke olmuştur.

İstanbul başta olmak üzere pek çok şehrimizde camiileri ve sinagogları birlikte görmek mümkündür.

Bu duygularla açılışını yaptığımız Rusya müslümanlarına İslam ailesine hayırlı olmasını temenni ediyorum. Yapımındaki katkıları sebebiyle değerli dostum Putin'e teşekkür ediyorum. Bu vesile ile yarın idrak edecemiz Kurban Bayramını kutluyor sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

PUTİN: İSLAM RUSYA'NIN AYRILMAZ PARÇASI

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, yaptığı konuşmada İslam›ın Rusya'nın „ayrılmaz bir parçası" olduğunu belirterek, Müslüman kanaat önderlerinin barışın ve toplumsal anlayışın gelişmesine önemli katkı sağladığını söyledi. Türkiye ile Rusya'nın katkılarıyla yapılan Moskova Merkez Camisi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in katıldığı törenle açıldı. Törende konuşan Putin, Mos-

Bruce:
...bir Müslüman diğerine "kardeşim" diyorsa bunun çok derin bir anlamı olmalı

1989 yılında ihtida etti. İngiltereli.

1965 yılında İngiltere'nin Merseyside şehrinde doğmuşum. Kendi hâlinde orta sınıf bir ailenin ortanca çocuğuydum. Babam Protestan, annem Metodist'ti. Ailem, kardeşlerimle beni pazar günleri dualar öğrendiğimiz bir okula gönderirdi. On altı yaşıma kadar gittiğim devlet okulunda ise İncil'deki hikâyeler öğretilirdi. Doğrusu, dinî eğitim aldığım dönemlerde bu alan çok da ilgimi çekmiyordu. Aile olarak hiçbirimiz dine eğilimli değildik ve dine karşı ulvi duygular taşımıyorduk. Annem ve babam farklı mezheplerden olmalarına rağmen, ikisinin de inandıkları mezhepler arasındaki farkı bildiklerini sanmıyorum. Bu yüzden dinî duygular içinde ve dine yakın bir ortamda yetiştiğimi söyleyemem.

On dört yaşımdayken kız kardeşimin de üyesi olduğu bir Hristiyan Gençlik Kulübü'ne katıldım. Orada konuşulan şeyleri ilgi çekici buluyordum. Ama bir türlü aralarında bağlantı kuramıyordum. Tartışma konularını dahi net anlayamıyordum. Aynı dönemde Incil'deki hikâyeleri de okumaya devam ediyordum. Ama hayatımı yönlendirecek kadar değillerdi.

Yedinci sınıftayken "klasik medeniyetler" isimli bir dersimiz vardı. Bu derste İslam'la ilgili bazı şeyler öğrendik. Ders, Medine'deki ilk Müslüman toplulukla ilgiliydi. Gerçekten çok etkilendim. Hatta Islam dininin çok etkileyici olduğunu kardeşime söylediğimi bile hatırlıyorum. Çok mantıklı görünüyordu ama bu bir tarih dersiydi. Din derslerinde ise bir ya da iki kez İslam adının geçtiğini hatırlıyorum. Fakat İslam'a hep önyargılı yaklaşılıyordu. Müslümanların Allahının affedici olmadığı söyleniyordu.

1970'lerde İslam'ı benimseyen ünlü pop star Cat Stevens (Yusuf İslâm), 1985 yılında ilgilenmeye başladığım bir sanat dalıyla ilgili konuşma yapmak üzere davet edilmişti. Bu konferansa ben de katılmıştım. Çünkü bu kişi çok ünlüydü. Cat Stevens okulda ken-

---

kova Merkez Camisi açılışının Rusya Müslümanları için önemli bir olay olduğunu belirterek, açılışı yapılan caminin farklı dinleri bünyesinde barındıran Rusya'ya yakışır bir eser olduğunu ifade etti. Putin, başta Türkiye ve Kazakistan olmak üzere cami inşaatına katkıda bulunan herkese teşekkür etti.

İslam›ın Rusya'nın „ayrılmaz bir parçası" olduğuna vurgu yapan Putin, Müslüman kanaat önderlerinin, Rusya'da barışın ve toplumsal anlayışın gelişmesi ve aşırılıkla mücadeleye önemli katkılarda bulunduğunu söyledi. Putin, „Hayır yolunda yarışın" ayetini örnek verdiği konuşmasında, „Rusya her zaman çok dinli ve çok milletli bir ülke oldu. Rusya'nın bu yapısı bizim gücümüzü bir araya getiriyor" diye konuştu. Aşırıcılıkla mücadelenin, dinin siyasi amaçlar için kullanılmaya çalışıldığı bu dönemde daha da önem kazandığını kaydeden Putin, Müslüman gençliğin İslam dininin özüne göre yetiştirilmesinin önemine vurgu yaptı.

TÖRENDEN NOTLAR

Açılış törenine Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Putin, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas ve Rus ve yabancı üst düzey yabancı konuklar katıldı. Törende, Rusya Müslüman topluluğu ve diğer din temsilcileri de yer aldı.

Ayrıca, Rusya'ya bağlı Çeçenistan, Dağıstan ve Tataristan liderleri katıldı. Tören, Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başladı. Açılış konuşmasını, Rusya Müftüler Konseyi Başkanı Ravil Gaynuttin yaptı.

Gaynuttin, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Türk halkına cami inşaatına verdiği „büyük destekten" ötürü teşekkür etti. Gaynuttin, Moskova'nın merkezinde ibadete açılacak caminin İslam alemi ve Rusya Müslümanları için önemli bir gelişme olduğunu belirterek, hayırlara vesile olmasını diledi.

Törene Sofya Bölge Müftüsü – Mustafa İzbiştali de katıldı.

Konuşmaların ardından, sahneye çıkan grup eşliğinde salavatlar getirildi. Açılış töreninin ardından konuk ülke liderleri camiyi gezdi.

disine 1+1= 2 olduğunu, ama Hristiyanlık'ta 1+1+1=3 değil, 1 olduğunu öğrettiklerini söyledi. Eğer bu öğretilen, başka alanlarda bir anlam ifade etmiyorsa neden dinden etsin ki? Dinde de bir mantık olmalı. Cat Stevens mantıklı bir adamdı. Olayları sadece olduğu gibi aktarmaktansa, nedenleriyle açıklamayı tercih ediyordu. Daha sonra benimle aynı dersi alan birkaç Müslüman çiftle tanıştım. Hatta birkaç ay Müslüman bir kızla arkadaşlık yaptım ve o beni İslama yöneltmeye çalıştı. Bu Müslüman arkadaşlarım bana İslam ile ilgili kitaplar verdiler. İngiltere'deki Birmingham Islamic Propagation Centre'dan Ahmed Deedat'ın yazdığı kitapçıklardan bir tane aldım. Kitapçığın adı İncil Tanrı kelamı mıdır? Şeklindeydi. Müslüman arkadaşlarıma neye inandıklarını, İslam'ın bilimle ilgisinin olup olmadığını, evrim teorisine inanıp inanmadıklarını ve Hz. Muhammed'in gerçekten peygamber olup olmadığını sordum. Sorduğum her şey için mantıklı cevaplar aldım. Neredeyse her hafta bu merkeze sorular yazıp gönderdim. Yazdıklarımın hepsine cevap alıyordum. Birkaç mektuptan sonra İslam dini bana daha açık ve mantıklı gelmeye başladı. Sonra bana bir Kur'an gönderdiler, hemen ardından onlara Kur'an'ın Allah kelamı olduğuna inandığımı belirten bir cevap gönderdim.

İnancımın ne olduğunu tam olarak anlayamıyordum ama gitgide İslam'a yaklaşıyordum. Annem ve arkadaşlarım benim Müslüman olup olmadığımı öğrenmek istiyorlardı. Çünkü İslamı savunan biri olup çıkmıştım. İslam ile ilgili ilk araştırmam 1988 yılının Eylül ayında başladı. İçki içmeyi ve domuz eti yemeyi bıraktım. İslamın doğru yol olduğuna dair düşüncelerim tam oturduğunda ise artık resmen kendimi Müslüman olarak ifade ediyordum. Bu; aniden, düşünülmeden verilen bir karar değildi. Mantığımla verdiğim bir karardı.

29 Ekim 1989 tarihinde Regent's Park Camii'ne gittim. Orada din değiştirenlere yönelik çalışmalarda bulunan bir gruba katıldım ve kelime-i şehadet getirdim. O zaman yirmi dört yaşımdaydım. Müslüman olduğumu açıkladığımda, çevremdeki Müslüman arkadaşlarım elimi sıkıp beni kucakladılar ve sonra da beni yemeğe davet ettiler. Müslümanlar arasında çok kuvvetli bir bağ olduğunu fark ettim. Eğer bir Müslüman diğer bir Müslüman'a "kardeşim" diyorsa bunun çok derin bir anlamı olması gerektiğini anladım.

Günde beş vakit namaz kılmam gerektiğini bildiğim halde bir iki vakit kılıyordum. Bu dine ait ibadetleri yerine getirmem gerekiyordu. Duygularımdaki ve hareketlerimdeki değişimlerin ardından değişen ilk şey düşüncelerim oldu. Birkaç hafta içinde de kendimi tamamıyla Müslüman olarak görmeye başladım.

Önceleri ailem çok şaşırdı ve üzüldü. Galiba, İslam dinine gösterdiğim ilginin normal bir derse gösterdiğim ilgiden farklı olmadığını düşünüyorlardı. İlk önce, bunu anneme yüz yüze söylemektense, mektup yazarak anlatmayı tercih ettim. Ama mektubuma cevap yazmadı. Ben de telefon ettim. Konuşmamız ne iyi geçti, ne de kötü. Kararıma saygı gösterdi. Ancak herhangi bir politik olaya ya da gösteriye katılmamamı istedi. O sıralarda arkadaşlarımla görüşmektense camilere gidiyordum. Arkadaşlarım bu duruma çok şaşırmışlardı. Sanırım onları biraz ihmal ettim; ama sonra içki içmeye davet etmek yerine onlara camiye gitmeyi teklif ettim. İşyerimdeki arkadaşlarım benim seçtiğim dinin geri kalmış bir din olduğunu iddia ediyorlardı.

Şimdi bir Müslüman olarak doğru şeyler yapmaya çalışıyorum. Önceleri de kötü şeyler yaptığımı sanmıyorum; ama artık daha iyisini yapmak için uğraşacağım. Okuduğum ve anladığım şeyleri uygulamaya çalışıyorum. Namaz kılmak ve bundan huzur duyduğumu hissetmek hoşuma gidiyor. Bir namazı kaçır- sam kendimi kötü hissediyorum. Çünkü İslam hayatımdaki en önemli şey oldu.

* Neden Müslüman Oldum? (İhtida Öyküleri), Haz. Aydoğan Arı, Yusuf Karabulut, Diyanet İşleri Başkanlığı yay. Ankara 2011. s.112-117.

УЧАСТИЕТО НА ЖЕНИТЕ И ДЕЦАТА В ДЖАМИЙСКИЯ ДЖЕМААТ

Д-р Зекие ДЕМИР

Изобщо връзката на човека с джамията, а в по-конкретния смисъл връзката на жените и децата с джамията е една от изчезващите напоследък положителни неща. Тази тенденция може да се види и с обикновени очи.

По време на Хз. Пейгамбера ни, джамията е била в центъра на самия живот. Всяка дейност, която се развивала в нея е била важна, но най-важната измежду тях било обучението и възпитанието. Защото предстояло да се изгради ново общество. Преминавало се от епохата на невежеството и обожествяването на идолите към ислямския и цивилизован начин на живот. Предстояло да се променят изцяло различните схващания и обичаи като се почне от нравите на храненето и се стигне до семейните връзки и новите форми на ибадет. Затова било наложително образованието на всичките индивиди на обществото. С една дума млади и стари, мъже и жени, са били обект на образователната и възпитателната дейност в джамията. Сега може да се зададе въпроса: «Тогава се изграждало ново общество. Трябва ли всичко това да се повтаря в днешно време?» Да, създадено било общество, но мнозина от положителните неща, които били утвърдени в него, не са могли да оцелеят и достигнат до наше време. Известно е, че също толкова е важно поддържането и запазването на някои неща, колкото

тяхното откриване. Дори било необходимо да се ремонтират и обновят остарелите с времето неща и да се осъвременят съгласно епохата и необходимостите на новото. Може би това трябва да става при всяка епоха.

В историческите източници откриваме, че по времето на Хз. Пейгамбера ни в картината на съвместното съжителство било единството на мъжете и жените, на децата, младежите и възрастните, сиреч всички членове на семейството. Ако разгледаме само онази част, която се отнася до жените, ще се види, че в рамките на отношението между джамията и жената, тя заемала активно положение. Жените също като мъжете участвали в петъчните и празничните молитви, слушали са беседите и хутбетата на Пейгамбера ни. /Бухари, Салят, 2/ Дори мъжете са били предупреждавани да не попречат на присъствието на жените в джамията. /Бухари, Езан, 162/

продължава на 18 стр.

ДЕВЕТО НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ОСНОВНИ ПОЗНАНИЯ ЗА ИСЛЯМА

КОРАН КУРСОВЕТЕ ФОРМИРАТ ПОДРАСТВАЩОТО ПОКОЛЕНИЕ

На 12-13.09.2015г. в Пловдив се проведе Деветото националното състезание по основни познания за исляма, на който се явиха представители на 19 районни мюфтийства от цялата страна. Това бяха групи от Коран курсовете, които са спечелили най-висок бал на предварителните регионални състезания.

Гости на мероприятието бяха д-р Мустафа Хаджи – главен мюфтия на Република България, зам.-главния мюфтия Бирали Бирали, Ахмед Ахмедов – главен секретар на главно мюфтийство, Улви Ата – аташе по социалните въпроси към посолството на Република Турция в София, Метин Акбаш – генерален консул към посолството на Република Турция в Пловдив, районни мюфтии и гости от цялата страна.

В своето изказване главния мюфтия заяви: „Коран курсовете са мястото, където се формира личността на подрастващото поко-

ление, където научаваме какви сме ние, защо сме дошли на този свят и на къде отиваме. В този аспект е необходимо да обърнем сериозно внимание на тези курсове. Да направим всичко възможно, което е по силите ни да не остане нито едно дете, което не е минало през тях. Коран курсовете не са място само за изучаване как да се чете корана, а място за възпитаване и старт за живота. Коран курсовете са място където децата да станат добри мюсюлмани и граждани на тази държава, и на обществото в което живеят".

За втората част бяха номинирани групите от Районните мюфтийства Благоевград, Шумен и Търговище.

На 13.09.2015г. от 10:00 ч. в дом на културата „Борис Христов" бе проведен финала на състезанието, на което премериха своите сили номинираните участници от трите мюфтийства.

Състезанието протече в пет кръга, в които състезателите представиха своите умения. Класирането на трите групите е като следва: на трето място Шумен, на второ място Търговище и на първо място - Благоевград. В таз годишното състезание бе излъчен участник получил най-висок бал на предварителния кръг. Той бе Билял Ярманджи – представител на РМ-Крумовград. Главно мюфтийство благодари на всички участници в Коран курсовете през 2015 г. и на всички състезатели, преподаватели и спонсори взели участие в състезанието. (Собств.инф.)

САМОУБИЙСТВАТА
НЕЗАРАСТВАЩАТА РАНА НА ОБЩЕСТВОТО

Проф. д-р Енбия ЙЪЛДЪРЪМ

Когато знаем, че Творецът на всичко на света е Аллах Теаля, че този свят за нас е място за изпитания и че отплатата за теглилата ни ще дойде в отвъдния, то каквито и да са бедите и проблемите, с които се срещаме всички хора, те ще окажат силна съпротива, за да ги преодолеят.

Възможностите, които съвременният свят предлага на човека всеки ден не само се разнообразяват, но същевременно непрестанно се подобряват. Затова хората често си казват, че рано са се родили на света. Но можем ли да твърдим, че паралелно с нарастващите възможности на човека расте и щастието му? За съжаление отговорът на този въпрос е в отрицателна форма. Тенденцията за изчезването на традиционните ценности и отслабването на вярата, все по-растящия егоизъм на индивидите в обществата, отслабването на семейните връзки са само някои от горчивините, които ни причиняват. Тази неприятна картина крие и застрашаващи последствия: Разпадането на семейството, отчуждението сред хората, разрастването на душевните болести и други. Една от трагичните последици от този лош ход на нещата са самоубийствата вследствие на преживяна криза.

Отношението на исляма към самоубийствата

Ислямът решително осъжда посягането на живота от рабите, тъй като Аллах е Този, Който ни е дал живота. Ето защо в много айети и хадиси самоубийството се забранява с тежки изрази. Така например в два айета се повелява: «А за онзи, който умишлено убие вярващ, въздието му е адът, там ще пребивава вечно. Аллах му се гневи и го проклина и за него е приготвил огромно мъчение”. /ен-Ниса, 93/ «Който убие човек не за човек или заради покварата му по земята, той сякаш е убил всички хора. А който спаси човек, той сякаш е спасил всички хора». /ел-Маиде, 32/

Погледната от гледна точка на забраната за прекъсване на живота, става ясно, че няма разлика дали убива човека срещу себе си или посяга на живота си. Заедно с тях има и айети, които отбелязват, че никой не трябва да посяга на живота си.

Расулюллах има множество хадиси, чрез които осъжда самоубийствата и изтъква, че тези, които го извършват ще получат тежки наказания. Тези хадиси са причината през цялата история на исляма самоубийствата да са по-малко. Ето някои от тях:

„Всеки, който по някакъв начин посегне на живота си на този свят, в съдния ден ще бъде изтезаван със същия уред“ /Бухари/

Аллаховият Пратеник решително осъжда човека да пожелава смъртта поради някакво нещастие и настоява да бъде търпелив, тъй като светът е място за изпитания.

продължава на 15 стр.

Поздравителен адрес на председателя на ВМС Ведат С. Ахмед по случай 25 годишнината от възстановяването на училището „Нювваб”

Първо бих желал да изкажа благодарността си към Вас за поканата, отправена към мен по случай 25-годишнината от възстановяването на образователно-възпитателното огнище „Нювваб“ в Шумен. Като един от хората, който има честта да е възпитаник на СОДУ „Нювваб“, за мен е особено вълнуващо, че вече четвърт век нашето училище продължава да обединява в себе си образователно-културното и религиозно-просветното обучение и възпитание на стотици младежи и девойки като ги подготвя като съвестни граждани на Република България, а вече и на Европейския съюз.

Откриването на Медресетю-н-Нюввабпрез 1922 г. е основополагащ фактор в образователния, религиозния, социалния и културния живот на мюсюлманите в България. Също толкова важно е и възстановяването на тази образователно-религиозна традиция, прекъсната в тъмните тоталитарни комунистически и атеистически години. „Нювваб“ отвори вратите си през учебната 1990/1991 г. – на същото място, под същото име и със същия дух – духът на традицията съчетан с изискванията на модерността.

През тези трудни 25 години – трудни от икономически, образователен и социаленаспект – СОДУ „Нювваб“ не само успя да възпроизведе сродните си училища в Русе и Момчилград, но и се утвърди като важен учебно-възпитателен център в страната. Със загриженото и усърдното си ръководство, с опитния и всеотдаен си преподавателски състав и с прекрасните си ученици СОДУ „Нювваб“ бавно и трудно, но настоятелно кове бъдещето.

Нашето училище се основава на знанието, което е важен маркер на ислямската религия, а и предусловие за отговорността. Но истинското знание е онова, което поражда отговорност, състрадание, богобоязливост, добрина и укрепва морала, праведното поведение и съпричастността към проблемите на обществото. Точно в това отношение СОДУ „Нювваб“ играе и ще продължава да играе съществена роля за развитието на мюсюлманско-турската общност в България, но не само това... СОДУ „Нювваб“ изгражда личности със съвест и страхопочитание към Всевишния Аллах, за които човешкият живот, интелект, труд и собственост, както и човешкият род са неприкосновени. Човекът е майка, баща, брат или сестра за тях... Родината е свята, а държавата - майка и баща... Именно с това разбиране и възпитание може да се изгради светлото, благодатното и доброто бъдеще.

В този ред от мисли пожелавам на ръководството и преподавателите на училището да положат още по-големи усилия за успехите на своите възпитаници, от които обществото има голяма необходимост. И нека Аллах да ги дари пребогато с духовна сила и физическо здраве, благоденствие и високи постижения в това свещено дело, за да се осъществи завета на основателите на „Нювваб“ в гр. Шумен. А на настоящите и бъдещите ученици на училището пожелавам да са въоръжени с неукротимо желание за търсене на науката и за прилагане и опазване на моралните ценности.

Също така в този момент бих желал да си спомним и за онези, които са допринесли за изграждането и развитието на това почти вековно училище, но днес не са сред нас. Нека Милосърдния Аллах се смили над тях и да ги възнагради прещедро във вечния отвъден свят.

С направеното вчера и днес вярвам, че „Нювваб“ ще отбелязва още много 25-годишнини и заявявам, че ние, неговите възпитаници ще допринесем според силите си този фар да продължава да осветява пътя на търсещите правдата и доброто.

Приветствам Ви още веднъж от мое име и от името на предсатвлявания от мен Висш мюсюлмански съвет и Ви пожелавам: На добър час!

С уважение,

ВЕДАТ С. АХМЕД
Вр.и.д. Председател на ВМС

НЕКА АЛЛАХ ВЪЗНАГРАДИ СТАРАНИЯТА НИ

Интервю с районния мюфтия на Варна

Районният мюфтия на Варна господин Танер Ахмед ВЕЛИ е роден през 1977 г. в гр. Исперих, Разградско. Първоначалното си образование получава в гр. Завет. През 1996 г. той се записва в Средното духовно училище "НЮВВАБ" - Шумен. Завършва Висшия ислямски институт в София /2007/ и Международния туристически университет във Варна. През 1999 г. е уволнен от казармата. През годините 2000-2006 и между 2009 до 2011г. служи като имам на централната джамия "Азизие". Той е женен и има три деца.

Уважаеми господин районен мюфтия, предварително честитя новата Ви длъжност. Навярно осъзнавате колко важна е тя от гледна точка на мюсюлманите ни. Бихте ли ни разказали откога сте районен мюфтия на Варна?

Ще започна думите си с това, че всички сме гости на този свят. Мисля, че като хора на чийто гръб Аллах Теаля е стоварил Своята тегоба със задачата да я опазим и осветлим, имаме голяма отговорност.

На тази длъжност съм от 15 май 2011 година. На районната конференция на мюсюлманите от варненския край представих писмената си молба. Присъстващите делегати ме удостоиха с доверието си. По-късно тя бе потвърдена от Висшия ислямски съвет. Така започна работата ми като районен мюфтия. Съгласно законите на страната със заповед от 20 юли 2011 г. на кмета на Варненска община също така получих потвърждение. По такъв начин след половинвековно отсъствие варненското районно мюфтийство се появило на сцената отново.

В този исторически ден сред гостите бяха многоуважавани личности като главният мюфтия на Мюсюлманското изповедание д-р Мустафа Хаджи, областният управител на Варна, районните мюфтии на Добрич и Русе и много още други скъпи на сърцата ни хора.

Що се отнася до значимостта на нашата длъжност и отговорността, която носим за ислямското просвещение на обществото, уреждането на религиозното обслужване на населението, провеждане на вътрешната просветителска работа, а

така също и дейността ни вътре и извън джамиите за осветляване на населението ни по религиозни теми, както и контролирането на тези дейности са много важни за нас задачи. Ние сме със съзнанието, че представляваме на местно ниво ръководството на мюсюлманското изповедание в България и с оглед на това ръководим, уреждаме и контролираме работата на религиозните ни деятели.

В какво състояние намерихте района на мюфтийството след като постъпихте на работа? Навярно все още са личали следите от дългия период на атеизъм в страната. Въпреки обаче предполагам, че все пак сте открили хора, останали верни на нашата вяра?

След като постъпих на работа се срещнах с редица проблеми по много и различни поводи и религиозни дейности с мюсюлманите от варненския регион. Да, все още личаха следите от годините на разруха, дори бих казал все още личат. Но ние обичаме сътвореното заради Твореца им. Затова се срещах и се срещам с хора, верни на своята Книга и на своя Пратеник, от което изпитвах неописуема радост и щастие. Затова пожелавам Всевишният да не ни разделя.

Как бихте представили районното мюфтийство на нашите читатели? Кои Ваши настоятелства работят по-активно и целенасочено? На чия подкрепа намирате по-често?

Уважаемите ни читатели знаят, че Варна е голям и важен пристанищен град.

Участници в районното състезание по основни познания за исляма

Нашият район обхваща дванайсет околии, 158 населени места, от които в 79 живеят мюсюлмани. Варненска област граничи с Бургаска, Добричка и Шуменска. Не бих могъл да кажа кое джамийско настоятелство работи по-добре от другите. В достатъчно висока степен чувстваме и получаваме тяхната подкрепа в религиозната, социалната, просветителската и културната ни дейност. Затова чрез списанието изразявам още веднъж моята благодарност към тях.

Както ви е известно, след като приключи учебната година, привличаме децата ни в курсовете за изучаване на Корана. В тях те получават както познания за религията ни, така и ислямско поведение. Какво правите в тази насока и с какви успехи бихте се похвалили?

След като приключат учебните занятия в училищата, ние привличаме подрастващите в курсовете за изучаване на Корана, организирани от учебния отдел. Те действат предимно през месеците юли и август, децата усвояват основни познания за исляма, за живота и дейността на Пейгамбера ни /с.а.с./. На края на летните курсове участниците се явяват на районно състезание по усвояване на религиозни познания. Класиралите се на първо място представят варненския регион в националното състезание. Мога да кажа, че когато се съберем

Председателя на община Бурса – Реджеб Алтепе присъства на откриване на джамия в района

Ежемесечни срещи с имамите от района

с представителите на населението от района и чуем отзивите за курсовете, разбираме колко важни и плодотворни са успехите в тях.

В какви обществени дейности вземате участие като районно мюфтийство и джамийски настоятелства? Какви усилия полагате за по-близкото запознаване на населението ни, особено на младежта с религията ни?

Ние като районно мюфтийство и джамийските настоятелства вземаме дейно участие във всички мероприятия и кампании, които се организират и провеждат в областта ни. Всяка година отбелязваме все по-нови успехи спрямо предходната. Било през Седмицата на святото рождение на любимия ни Пейгамбер /с.а.с./, било през месец рамазан, ние се стараем да бъдем заедно с младежта ни от района.

Какво е състоянието на джамиите, месджидите и вакъфските имоти в района Ви?

В района на варненското мюфтийство имаме 40 джамии, 8 от които са към паметниците на културата от местно значение като историческо наследство. Разполагаме и с вакъфски имоти, които сме унаследили от предците ни и изселилите се преди години мюсюлмани. В своя пътепис известният ни пътешественик Евлия Челеби отбелязва поименно, че през 1656 г. в града е имало 5 големи джамии и 36 месджида. В последния годишник на дунавския вилает са посочени 19 джамии. Мухаммед Дженгиз отбелязва, че през 1908 г. във Варна са действали 14 джамии. Сред тях ще спомена джамията Хайрие /1635/, джамията Кале /1862/; джамиите Текке и Юсуф ефенди и изградените по поръчение на султаните и по-късно наовани с техните имена като Меджидие и Азизийе /1867/. През 2005 г. в квартал Аспарухово бе изградена малка джамия. Все още продължават делата по продадените през 1996-97 г. вакъфски имоти и се стараем да придобием документите за собственост на джамиите, които не фигурират като наши.

Варна е един от големите ни градове. В областта има и други градове. Каква дейност развивате в тях сред мюсюлманите и по-специално сред жените и как осъвместявате дейностите си с културните сдружения?

Бидейки голям пристанищен град, Варна се слави като столица на Черноморието. Друг град, който през историята е изиграл важна роля, е Пир-и ваади, Провадия. Три исторически паметника като Чаршъ или Юсуф бей джамия /1623/; джамията Саръ Хюсеин паша /1516/ и банята до нея, унаследихме в доста окаяно състояние. До 1960 г. районното мюфтийство се намирало в гр. Провадия. Що се отнася до дейността ни сред жените, мога да кажа, че с тях организираме беседи, които се посрещат с интерес. Ние все още нямаме ваизе в района ни, а чувстваме нейната необходимост. С културните сдружения сме имали не малко изяви, които надявам се, ще продължат и в бъдеще.

Какви усилия положихте изучаването на религията ни в училище? Има ли хора, които проявяват интерес към религия ислям извън училищната система?

В нашия регион не се изучава религия. Направихме опит да пробием в някои училища, но поради условията, които поставиха пред нас от районния инспекторат по образованието, принудихме се да откажем. Във Варна действа целогодишен курс за изучаване на Корана. Отскоро всеки петъчен ден изнасяме религиозни беседи пред тези, които излежават присъдите си във варненския затвор.

Ние смятаме, че списание Мюсюлмани и неговата детска притурка Хилял играят важна роля за запознаването и изучаването от хората на исляма. Какво правите от Ваша страна, за да

Джамията в Суворово

може списанието ни да влезе в повече мюсюлмански семейства? Смятаме, че е много важно своевременното му доставяне на читателите. Бихте ли споделили Вашия опит в това отношение?

Уважаеми издатели на сп. Мюсюлмани, трудно мога да изразя с думи колко важна е дейността, която Вие развивате в рамките на региона ни и в цяла България. Освен с религиозно и културно съдържание, благодарение на списанието ни, ние научаваме за живота на мюсюлманите в другите страни и краища на България.

Мисля, че детската притурка ХИЛЯЛ също така е много полезна за ограмотяването и възпитанието на децата ни в духа на нашата религия. Затова Ви поднасям личните ми поздравления. Що се отнася до разпространението му, искам да Ви съобщя, че след всяко месечно съвещание с имамите в региона ни, те вземат със себе си броевете, а друга част изпращаме чрез пощите.

Известно ни е, че в района на Варна развиват дейност и представители на чужди, нетрадиционни религии у нас. Какво правите за предотвратяване на тяхната дейност и влияние сред представителите на исляма в региона?

В района на Варна и поради безработицата в региона хората са принудени да живеят и просъществуват често с минималната си заплата. Те именно са склонни да проявяват интерес към дейността на подобни чужди религии. Тъй като знаят, че населението е бедно, искат да се възползват от това положение. Предлагат им хранителни продукти, плащат училищния транспорт на децата им и други. Но представителите на праведната ни вяра водят борба срещу влиянието на мисионерите на чуждите нам религии. Районното мюфтийство разпределя хранителни пакети, получени от Главно мюфтийство и организира ифтари през месец рамазан. Така постъпваме и по време на курбан байрамъ като се стараем месото от курбаните да достигне до нямащите и бедните. Сред тези наши хора организираме и провеждаме тържествени сюннети. Имамите, които изпълняват своите задължения по места, изнасят религиозни беседи било в джамиите, било по време на мевлиди, погребения и други религиозни сбирки, които просвещават населението ни.

Изразяваме нашата и на читателите благодарност поради изчерпателните отговори на нашите въпроси и Ви пожелавам ползотворна работа в името на Аллах.

Преди всичко аз Ви благодаря, че ми дадохте възможност да представя нашия регион и нашата дейност на страниците на многоуважаваното от нас списание. Преживях отново много вълнуващи въпроси и осъзнах, че човекът е силен и ценен, когато мисли и действа.

Нека Аллах Теаля одобри нашите усилия. Бидейки доволни от живота ни, изразявам нашата молба Всевишният Аллах да ни възнагради с красотите и благодеянията Си и с дженнета, и да ни ощастливи да Го видим. Ние се приютяваме при Аллах Теаля поради увлеченията на нефса ни и поради всякакви злини от твари и нека никога не изпитваме липсата на нещо, освен Самия Него. Желая Ви благотворна работа!

ДАНО ДУХОВНИТЕ ЛИЦА НЕ СЕ РАЗБОЛЕЯТ ОТ СВЕТСКИЯ ЖИВОТ

„И ПРОЧЕТИ ИМ ВЕСТТА ЗА ОНЗИ, НА КОГОТО ДАРИХМЕ НАШИТЕ ЗНАМЕНИЯ, А ТОЙ СЕ ИЗПЛЪЗНА ОТ ТЯХ. САТАНАТА ГО НАПРАВИ СВОЙ ПОСЛЕДОВАТЕЛ, И СТАНА ТОЙ ЕДИН ОТ ЗАБЛУДЕНИТЕ. А АКО ПОЖЕЛАЕХМЕ, ЩЯХМЕ ДА ГО ВЪЗДИГНЕМ С ТЯХ. АЛА ТОЙ СЕ ПРИВЪРЗА КЪМ ЗЕМЯТА И ПОСЛЕДВА СТРАСТТА СИ, И Е КАТО КУЧЕТО – НАХВЪРЛИШ ЛИ МУ СЕ, ЗАДЪХВА СЕ, ИЗПЛЕЗИЛ ЕЗИК, И ОСТАВИШ ЛИ ГО, ЗАДЪХВА СЕ ПАК“ /АРАФ, „175-176/.

Проф. д-р Ибрахим КАРСЛЪ

След първите си страници Свещеният Коран отделя важно място на историята на евреите. Предполага се, че в тях се крие мъдростта на Аллах. Както е известно евреите са били общество, което получило откровение - вахий. Само че не са останали верни на повелите на Аллах, потънали в грехове и бунтове. Предполага се, че и мюсюлманите могат да преживеят подобна деградация. Поради тази причина, начиная още от първата сура, мюсюлманите се предупреждават от евентуални подобни отклонения. В този смисъл еврейската история за нас са страници, от които трябва да черпим поука и назидание.

И наистина днес, когато погледнем живота на мюсюлманите в света виждаме, че сме изпаднали в положение каквото юдеизма е прекарал в различна форма, а сме страдали не толкова от езичниците. Невежеството по отношение на Аллаховото слово /Бакара, 78/, крайната привързаност към богатствата на този свят, присвояването на непозволена /харам/ стока, /Ниса, 161/ борбата между отделните течения /Бакара, 84-85/, неискреността по отношение на религията /Бакара, 44/, закоравяването на сърцата /Бакара, 74/ са само част от тези причини. Ако ние продължаваме да четем Корана преди да сме го разбрали или ако не си вземем необходимите поуки от тези неща, съдбата ще ни накара да повтаряме същите грешки. За съжаление нима днес не изживяваме подобно положение?

Според твърдението на Корана, юдеите от една страна претендирали, че райските награди се отнасят единствено за тях, а от друга – панически бягали от смъртта /Бакара,94; Джума, 8/ Става ясно, че зад това противоречие стои слабостта им. Те са привързани по-силно към този свят от езичниците, които отричат отвъдния живот. /Бакара, 96/ Е, добре, нима една голяма част от мюсюлманите днес не са забравили отвъдния живот и не са обхванати от болестта по светския живот като някакъв вечен живот?

Коранът предупредително ни известил именно, че еврейството и духовенството им е било обхванато от водовъртежа на преклонението пред светските наслади и удоволствия. Тези лица, които би трябвало да дават преднина на духовните ценности тръгнали подир светските облаги и поставили на първо място личния интерес. Интересували се от дадена дейност докато им гарантирала някаква полза или изгода, но когато започнала да засенчва интересите им, развявали бунтовни знамена срещу нея. Защото тяхната цел не била издигането на по-високо равнище принципите на равенството и правдата, а осъществяването на личните им изгоди и сметки. По такъв начин хората, които би трябвало да се обединят и да се вкопчат един за друг, се превръщали в играчки на своите капризи и желания. Коранът обяснява тяхното положение така: „И остана след тях потомство, което наследи писанието.

Взимат мимолетностите на този свят и казват: „Ще ни се опрости!“ А ако пак им дойде подобна мимолетност, взимат я. Не бе ли взет от тях обет в писанието, че ще казват за Аллах единствено истината?“ /Араф, 169/

В 175-и и 176-ти айети отново на сура Араф се разкрива по въздействащ начин положението, в което изпадат тези хора: „А прочети им вестта за онзи на когото дарихме Нашите знамения, а той се изплъзна от тях. А сатаната го направи свой последовател,и стана той един от заблудените. А ако пожелаехме щяхме да го въздигнем с тях. Ала той се привърза към земята и последва страстта си, и е като кучето; нахвърлиш ли му се, задъхва се, изплезило език и оставиш ли го, задъхва се пак, Това е примерът за хората, които взимат за лъжа Нашите знамения. И им разказвай разказите, за да промислят“. /Араф, 176/

Болестната страст по светското завладяла и духовенството. Защото бе обхванала сърцевината на еврейското общество. Цялата философия се свеждало до трупането на богатство и придобиването на слава и почести, разширяване кръга на влияние и въздействие. По такъв начин блясъкът на светския живот бе започнал да украсява и мечтите на духовенството. Привлекателността на живота бе омагьосала и тях. И те били обхванати от безгрижието и удоволствията на света. Страстта да заемат високи длъжности, да са превъзхвалявани от хората ги била опиянила и тях. Двуличието и показността като че ли се превърнали в техни характери.

Всъщност пътят на издигането и извисяването трябвало да става по пътя, указан в айетите на Аллах Теаля. Само че духовниците го потърсили в погрешна посока. Те помислили, че честта и достойнството се крият в имота и стоките на този свят. Тръгнали подир тях. Не могли да оценят стойността на пътя на науката и знанието. Не могли да разберат, че именно този път ще ги изведе до истинското щастие. Предпочели светските изгоди и обърнали гръб на Аллаховото задоволство.

При това духовниците вършели друго непростимо престъпление. За задоволяване на собствените си капризи и удоволствия използвали длъжностите и постовете, които заемали. Та какво можело да се очаква от хора, обхванати от желанието да придобият повече имот и слава? Нима и свещените и висшите ценности не можели да се използват като стълбица за нагоре?

Известни са горчивите критики, които разкривали тяхната страст по светските наслади и удоволствия привличат вниманието: «Горко на онези, които живеят в охолство в Йерусалим. Горко на онези, които лежат над легла от слонова кост; тези, които крадат агнета от стадата и телета от оборите; на онези, които пеят безсмислени песни в съпровод на сантур и на онези, които си изработват музикални инструменти като си въобразяват, че са Давуд. Горко на онези, които се наливат с вино от бокали и се пръскат с прекрасни ухания...“ /Амос, 4-6/ Тези изрази по един ясен начин разкриват как духовниците са захвърлили на една страна основните си дела и са тръгнали да преследват телесните си желания и мечти.

Тяхната цел не била да поведат хората към единната вяра, мира, правдата и красотата. Ето защо приказките за «Овладяване на висшите ценности» не представлявали нищо друго освен едни празни приказки. Това са били само пълнеж при беседите и разговорите, които се водели. В действителност у никого не било останало някакво вълнение или сили за действие. Всеки чакал някой друг да стане и да поведе нещата. Също така страстите и желанията за съживяване и поддържане на вярата се били изчерпали. Следователно известяването на вярата сред хората не ги интересувало колкото материалните и духовните им изгоди: «Защо равините и правниците не ги възпират да изричат греховни думи и да поглъщат възбраненото? Колко лошо е това, което вършат!“ /Маиде, 68/

Отново следните въздействащи изрази на Хз. Иса показват колко те външно са примерни и привлекателни в приказките си, ала всъщност вътрешно представлявали пълна разруха: «Горко ви, о религиозни жрици и фарисеи, двуличници! Отвън вие изглеждате прекрасни, но вътрешността ви прилича на измазани гробове пълни с кокали на мъртъвци и всякакви мръсотии. Отвън пред хората изглеждате праведни, ала вътрешността ви е пълна с двуличие и злини“. /Мата, 27- 28/

В резултат на това тяхно увлечение по света бе убило чувствата и схващанията им за света, парализирала бе душевните и нравствените им богатства. Впрочем в един друг айет се говори, че те владеят науката, но не могат да се възползват от нея в своя духовен и нравствен живот. / Джума, 5/

АРАФАТ
ЗЛАТНИТЕ МИГОВЕ НА ПОКЛОНЕНИЕТО

Кулминацията на свещеното поклонение хадж... Деветият ден от месец зилхидже по лунния календар... Милионите се стичат като пълноводни реки от бял саван към местността Арафат в близост до Мекка, Саудитска Арабия, за да измолят опрощение на греховете си от Всевишния Аллах.

„Синко, знаеш ли, Аллах ще ми даде крила и аз ще изпълня всяка Негова повеля, без да има и помен от старостта ми.” Това са думите, изречени с усмивка на уста, от баба Зюрие от Варненското село Белоградец, към служител зает в организацията на хаджа. Той се опитва да склони 81 годишната хаджийка да не се натоварва с много ходене и да ползва отново автобуса при завръщането си от Арафат. Тя заедно с 84 годишния дядо Мехмед от Вълкосел, Благоевградско, са сред най-възрастните хаджии от България тази година.

„Хаджът е Арафат!...” В тази своя кратка повеля пратеника на Аллах Мухамед (с.а.с.), който през 63 годишния си живот е извършил един единствен хадж, инкростира в съзнанието на мюсюлманите важността на тази местност за векове напред. Границите й, намиращи се на двайсетина километра от Мекка, са очертани от Всевишния и оповестени на Пратеника (с.а.с.) посредством архангел Джебраил. В центъра й се извисява скромен каменист хълм наречен Джебел-юр-Рахме. Това е хълмът, на който са се срещнали праотецът на човека Адем (а.с.) и съпругата му Хавва след стотици години бродене по земната шир, след като са били изпратени от рая на земята. Тази среща е символ на Аллаховата любов завладяла сърцата на двамата съпрузи в името на тяхното опрощение.

От първите стъпки на човечеството до днес богомолците идват на Арафат, за да оползотворят златните мигове на времето. За тях Хазрети Мухаммед казва: „Няма нещо което да пожелаете и Аллах да не Ви го даде, дори и това да откриете загубената си връв на

Всяка молитва на хадж ни доближава до Аллах Теаля

Дуа на Арафат

обувката.” С този символичен пример любимия ни Пратеник посочва важността на молитвата (дуа) и, че всъщност хаджът от началото до край е едно дуа, разкриване на сърцето и искане от Всемогъщия. Дуа за опрощенени на знайните и незнайни грехове на човека-раб.

На Арафат са онези златни мигове на времето за отдадените раби на Аллах, през които ангелите галят с крилата си земната длъж и известяват Всевишния за горещите им прошения. Това е и времето когато Аллах Всемилостивия и Всемогъщия „слиза” най-близо до хората за да приеме техните молитви.

С това самосъзнание мюсюлманите вдигат ръце за молитва, сърцата трепнат в очакване на опрощението, стъпалата не чувстват болката от дългото стоене на крак (вакфе), между обедния и вечерния намаз, защото Арафат е дуа. Дуа, която извисява душата в дълбините на Аллаховата благодат. Всеки сам е капитан на своя кораб, натоварен с прошения за земния и отвъдния живот. Искреността е пътеводна светлина в морето от бисерни сълзи стичащи се като нежни реки по белия ихрам.

Арафат е своеобразна репетиция на съживяването след смъртта с над 5 милиона актьори, чиято основна реплика е „Заповядай! Заповядай, О, Всевишни, отзовах се на твоята покана...”

50 градусовите жеги, пращната пустинна шир, нажежените скали, безоблачното небе, ярките слънчеви лъчи и милионите потънали в своите молитви... Това е истинския Арафат! За всеки един той започва от изпълнените с вяра сърца, през волята и съзнанието и изпънатите за молитва длани. Продължава, следвайки хода на своите желания (молитви), отправени към Всевишния Аллах, до залез слънце. Последните лъчи на парещото слънце известяват края на златните мигове на времето и посочат следващата спирка по пътя на вярата. По стъпките на любимия ни пратеник Мухаммед (с.а.с.) хаджиите се отправят към Музделифе и местноста Мешар-ил-Харам, за да продължат да изграждат с молитви своята душа... (Собств. инф)

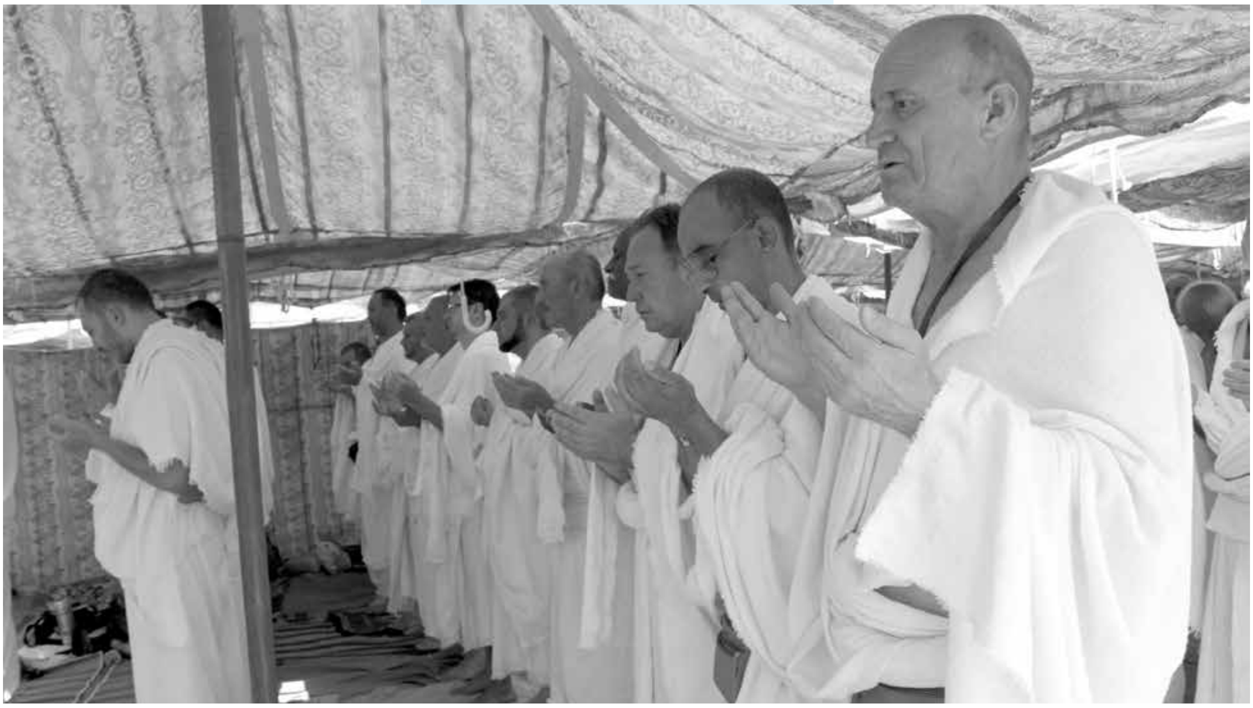

Наши хаджии на Арафат

Главният мюфтия:

ИСКРЕНАТА МОЛИТВА НА ХАДЖИИТЕ Е ДОСТАТЪЧНА НАГРАДА ЗА ОРГАНИЗАТОРИТЕ

„Хаджът е събитие в човешкия живот, което той не би могъл да осъществи, ако не получил покана от Всевишния за посещение на свещените земи и извършване на хадж. Искрената молитва на хаджиите е достатъчна награда за Вас организаторите на свещеното пътуване", каза главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи пред организаторите на поклонението хадж.

В организираното от Главно мюфтийство поклонение участват 229 хаджии, от които 15 души са длъжностни лица отговорни за благополучното осъществяване на ибадета.

По думите на главния мюфтия хаджът е свързан освен с духовното извисяване и пречистване на душите на поклониците, но така също той е тежко физическо изпитание. Именно тук се изискват неимоверни усилия от ръководителите на групи, кото полагат усилия, за да бъде извършено поклонението безупречно от всеки един хаджия. Този процес не е лесен. Свързан е с много безсънни нощи и разправии в търсене на точното решение. Саудитска Арабия е страната, която за порядъка е длъжна да обезпечи пребиваването, транспорта и изхранването на над 5 милиона души на едно място.

„Най-отличителния белег на поведението на хаджиите с което те се въоръжават, за да не се допускат ексцесии и конфликти е „сабър я хаджи" (търпение я хаджи). Всъщност тук се крие и разковничето на поклонението, търпението извайва душата на хаджиите и ги прави снизходителни към всичко и всеки", посочи главния мюфтия.

Според духовния лидер няма страна по света, която да има подобен опит, а именно да успее да приеме и организира над 5 милиона души на едно и също място. Това става възможно и с обединителния дух, който всеки мюсюлманин носи в себе си. Идвайки на поклонение той е с ясното съзнание, че ще се срещне с много и различни нрави и характери, но всеки от тях поставя на преден план търпението в името на обединението на мюсюлманската общност и благополучното осъществяване на хаджа.

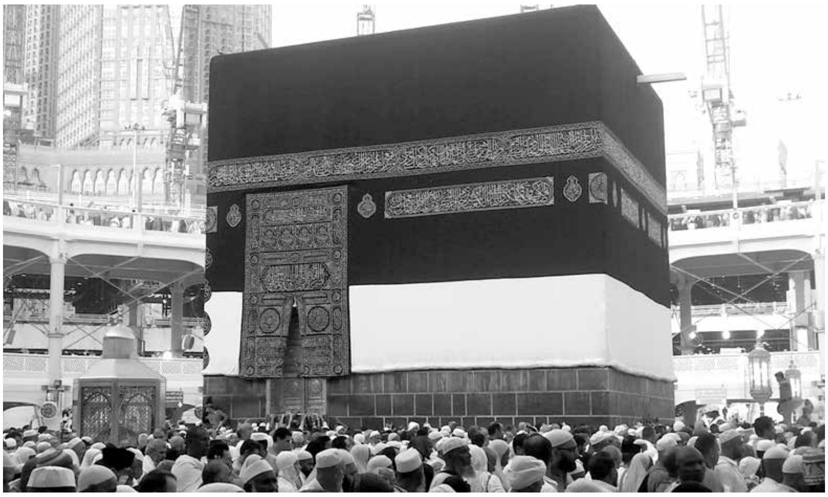

229 ДУШИ СТАНАХА ХАДЖИИ ПОД ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

По официални данни на Централния статистически и информационен институт на Кралство Саудитска Арабия тази година 1 952 817 души, от които 567 876 от Саудитска Арабия, а останалите 1 384 941 извън кралството, са осъществили поклонението хадж.

По време на хаджа в свещените земи са пристигнали хаджии от 164 държави, като по-голямата част от тях са осъществили пътуването си със самолет, други с автобуси и коли, а останалите са пътували с кораби. В полово съотношение броят на мъжете-хаджии е 54 процента, а на жените 46 процента.

Малка капчица сред почти двумилионната извадка на мюсюлманската общност по света бяха 229-те души, които успешно приключиха изпълнението на поклонението хадж, доверявайки се на организацията на Главно мюфтийство и приключи без да има смъртен случай или сериозно заболяване на хаджиите.

За успешното осъществяване на поклонението се грижи организационен екип от 11 души – мюфтии, имами, теолози и медицински служители.

По информация на отдел „Хадж" на Главно мюфтийство сред българските хаджии броят на жените е 137, а на мъжете – 92. Тази година най-възрастните български хаджии са Мехмед Шехов (83 г.) от област Благоевград и Рафие Халил (81 г.) от област Кърджали, а най-младите са Иззет Кадир (24 г.) и Фатиме Салях (25 г.) от Пловдивско. Средната възраст на хаджиите е 58,5 г., която за миналата година е била 57.

Най-много хаджии от страната има от районните мюфтийства Кърджали, Айтос и Смолян.

Освен курбаните на хаджиите в байрамските дни в Мекка са заколени допълнително 67 курбана, дарени на Главно мюфтийство от мюсюлманите в страната с условието дарението им да бъде изпълнено в Мекка.

САМОУБИЙСТВАТА...

продължава от 4 стр.

„Когато се случи някакво нещастие с някой от вас, в никакъв случай не трябва да пожелава смъртта. Този, който не може да изтърпи - да казва: „Я, Рабби, ако животът за мене е по-добре, то нека да живея. Ако пък смъртта е по-добра, то нека да бъде тя». /Бухари/

Към общество, в което няма да има самоубийства

Фактът, че някой човек е посегнал на живота си, не може да се обясни с няколко изречения или да се осъди с две-три думи. От гледна точка на индивидите, налице са някои проблеми, поради които той слага край на живота си. От друга страна обаче научните изследвания са доказали, че голям процент от самоубийствата са резултат от невъзможността на индивида да разреши проблемите си. Това от своя страна ни дава възможност от гледна точка на исляма, да предложим мерки и посочим някои недостатъци.

Когато знаем, че Творецът на всичко на света е Аллах Теаля, че този свят за нас е място за изпитания, и че отплатата за теглилата ни ще дойде в отвъдния, то с каквито и беди и проблеми да се срещат хората, те ще окажат силна съпротива, за да ги преодолеят. Фактът, че в ислямската история са констатирани най-малко самоубийства, се дължи именно на това. Освен това човекът знае, че ако се опита да посегне на живота си вследствие на някакъв грях, то вратата за покаянието винаги е отворена и може да се откаже от намерението си. Следователно, трябва да кажем на нашите последователи, че ислямът държи винаги отворена пред човека «вратата на надеждата».

Основните елементи, които държат здрава връзката на човека с Твореца, са ибадетите му. Изпълнявайки всекидневно задълженията си осъзнава рабът, че Създателят е до него – винаги има на какво да се опира и обляга, а когато изпадне в трудно положение – да се обърне към Него с молитвите си. Впрочем, свидетели сме, че онези, които поддържат здрава връзка със своя Създател, живеят по-щастлив и благополучен живот и са по-устойчиви пред възникналите проблеми.

СТАНИ, ИЗПРАВИ СЕ, О НИЛ!

Сюмеййе ЙОЗГЕН

КОЙ Е КАЗАЛ, ЧЕ ВОДИТЕ НЯМАТ ЕЗИК? МОЖЕ БИ ПЪРВИТЕ ДУМИ СА КАЗВАЛИ ФАРАОНИТЕ, НО ПОСЛЕДНАТА ДУМА ВИНАГИ Е БИЛА ТВОЯ! НЕ ТИ ПРИЛЯГА ДА МЪЛЧИШ. ЗАЩОТО КОГАТО ТИ СИ МЪЛЧАЛА, ЗАГОВОРВАЛА Е ГНЕТА И НЕВИННИТЕ ТИ ДЕЦА СА ЗАМЛЪКВАЛИ ПРЕД ВЕЛИЧИЯТА.

Било е преди моного векове.

Цяла, вкоренена цивилизация бе обхванала засушливите земи на Африка. Тя бе онази цивилизация, при която всяка капка течеше с благоволението на Аллах и кипеше с благодатта, която тази вода носеше на човечеството. Тя разделяше на две засушливата гръд на пустинята. Именно на две! От едната страна заставаха фараоните, които бяха присвоили Аллаховия имот и укрепнали своята власт на земята, а от другата страна бяха бедните и унижените хорица, над които бе издигната тяхната власт. Тогава някак по-крепко изсъхвала земята. Хората замлъквали и Вселената потъвала в свян пред своя Създател. И въпреки че хората са били разделени на две, тази вода течала с безкрайната си надежда и с цялата си милост като разделяла истината от лъжата и суеверието.

Било е преди много векове.

Но ти като превита от засухата почва всеки път излизаше с невиждана победа от смъртоносната схватка със сушата. Напук на превитата ти гръб, всякогаш с високо издигната глава. И щом потичаха водите ти, пустинята се раззеленяваше и богатствата заговорваха. Отново всичко заживяваше там откъдето минаваше ти и земята отваряше очи пред твоята влага. Като болка пресичаха и преминаваха твоите води зажядналата гръд на пустинята... С тебе течеше и времето... И по посока на твоето течение се влачеше историята. От сърцевината на времето към безвремието... От същината на историята към времето без история... От нищото към имуществото... От засухата към благодатта... От недрата на смъртта към живота... От духа на гнета към справедливостта...

Било е преди много векове...

Ти бе самото противоречие, което се простираше и течеше насред пустинята. Хората те нарекоха Бахр-ел Нил, морето Нил. Покрай прочути хора, свещени градове и доброта се прослави името ти. И както дава сняг според планината, така натовари с благодат всяка твоя капка и те пусна всред гръдта на пустинята... Да я съживиш и да ѝ дадеш живот. Твоите буйни води носят онзи дух, който бе вдъхнат в тялото на Адем, сътворен от земята. Защото той много те обичаше Рахман... А ти грееше тихомъл-

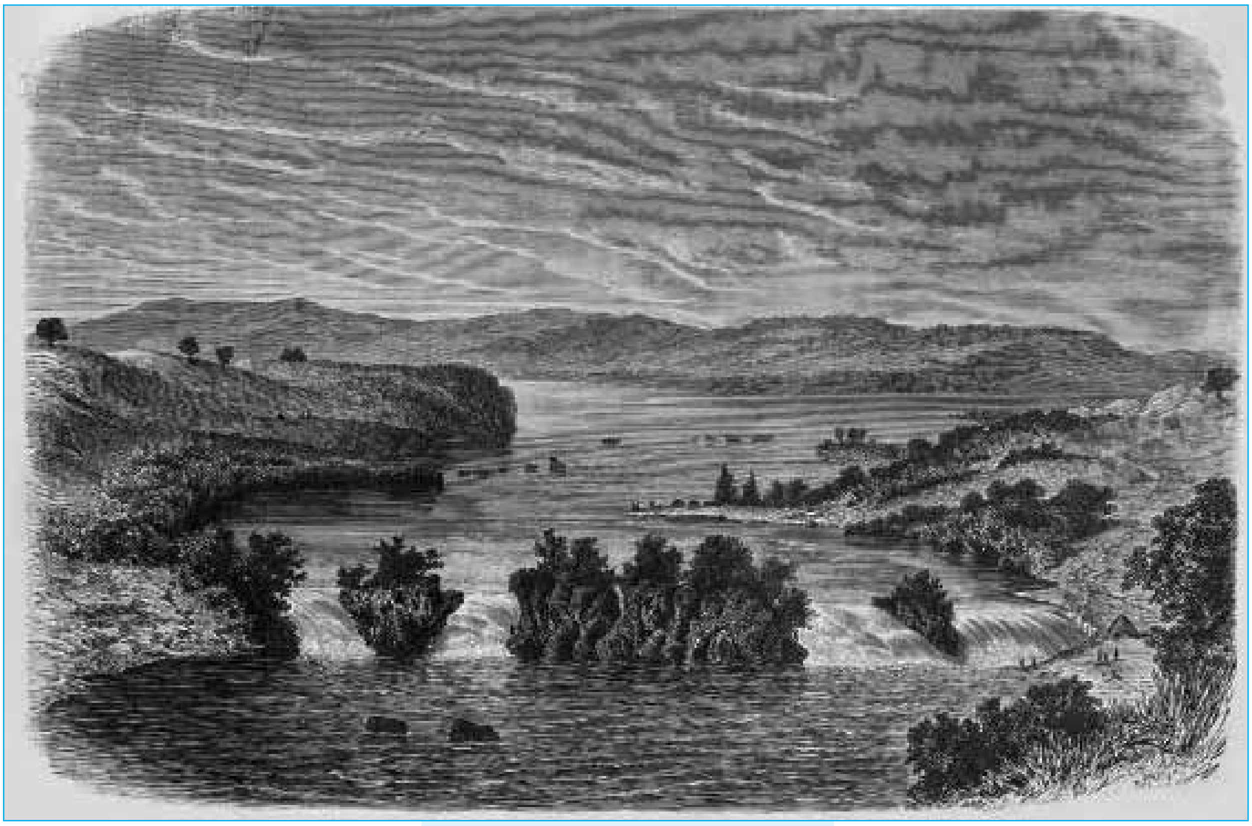

ком като слънцата в класовете на житата, всред цивилизацията. Твоите води течаха във вените на цивилизацията, твоите води стояха зад богатствата... А зад теб се издигаше величието на Аллах на Който ти беше облегнал гръб и прославяше името Му. Бурите, които изкипяваха в теб и твоето разпенено течение бе от Неговата любов. С Неговата любов ти прегърна Муса и го понесе в името на освобождението на човека. Покрай теб крачеше Муса и речеши ли да удари с жезъла си, потичаше Червено море. Всеки фараон, който се вглеждаше в теб, виждаше гневното лице на Муса в твоите разбунени и дълбоки води. Та има ли по-величествен герой от теб, о Нил? Кажи, че именно в теб възкръсваха с цялото си царско величие хората, които падаха в бездънни ями, обвити в плаща на целомъдрието и невинността. Ти с цялото си величие и целия ужас течеше в сънищата на фараоните и се страхуваха от теб.

Ето такава цивилизация хранеше ти през вековете. Въпреки всичко и всеки, твоите води носеха богатство и блага. Кой казва, че водите нямали език? Може би първите думи са казвали фараоните, но последната дума винаги е била твоя! Не ти приличало да мълчиш, защото когато ти си мълчала заговорвал е гнета и невинните ти деца са замлъквали пред величията. Ето защо по земите, през които течеш се пеели песни за свободата напук на господата...

Сега е ново време от времената.

Сега не е време да се мълчи. Твое е времето да заговориш, о Нил! Сега е времето, когато фараоните да те сънуват. Време, когато трябва да се угаси огъня на раздора. Невинните дечица на разпокъсаната цивилизация със сълзи на очи очакват да изречеш благите ти слова. Сега е време да изтриеш кървавите сълзи от очите им. Време е да се изправиш от коритото си, в което се излегнала прегърбена. Стани, изправи се, о Нил! Стани и отново ти кажи последното си слово с Аллаховата правда. Като една нестихваща от вековете песен!

УЧАСТИЕТО НА ЖЕНИТЕ И ДЕЦАТА...

продължение от 1 стр.

Жените са били обект на особено внимание при влизане и излизане от нея, при сядането си там. За тях са били определени специални дни, в които да я посещават. /Бухари, Езан, 152/ Дори продължителността на ибадетите били съобразени с положението на майките с деца, на възрастните и младите жени. /Тирмизи, Салят, 267/ Онези, които не спазвали тези изисквания, са били предупреждавани. /Бухари, Илим, 26/ В онази епоха жената, която посещавала джамията и усвоявала религията, е била възхвалявана, а не критикувана. / Ибни Ханбел, 148/

По време на Хз. Пейгамбера ни момчета и момичета са поемали заедно с майките и бащите си към джамията и съставлявали допълнителните посетители на храмовете. И тогавашните деца са били палави както днешните, тичали и играели, падали и плачели. Хз. Пейгамбера ни никога не ги е оскърбявал и нагрубявал. Не само, че не ги огорчавали, но дори се качвали на гърбовете на бащите си по време на намазите, сядали на колените им. Цялото това любвеобилно отношение водело до това, че щом пораснат, ще изградят новите здрави редици. /Ебу Давуд, Салят, 96/

В наше време към тази картина, отразяваща онова време, могат да бъдат добавени нови примери. Но колцина от тях могат да се пренесат в наше време? Докъде джамията може да навлезе в живота на жената, детето или на семейството? Доколко духовността може да бъде обновена и да е удобна за днешното време? Накратко казано - как може днешната джамия в идеалния смисъл да бъде разположена в центъра на самия живот?

Погледнато от гледна точка на съвремието, в дейностите на джамиите се забелязва стесняване не само от гледна точка на жените, но и на мъжете. Това може да се приеме като изява на резултатите от модернизацията. Знае се, че чрез нея в живота ни навлязоха редица нови учреждения, някои от тях се разшириха, а други се стесниха. Появиха се множество нови среди, в които хората могат да се събират заедно. Нима това може да оправдае издигането на все нови и нови прекрасни джамии, където да се изпълняват единствено петъчните, а понякога и делничните намази, след което вратите им се заключват? Следователно, ако се върнем повторно към въпроса как може джамиите да заемат своето активно положение сред съвременния живот, отговорът на този въпрос има три измерения:

Служителите в джамиите: Те трябва да се отнасят към посетителите с онова чувство, с което са посрещали хората по време на Хз. Пейгамбера ни и да изпълняват задълженията си като имат предвид възрастните и децата, мъжете и жените.

Джемаатът в джамията: Трябва да се отнасят почтително помежду си. Да се проявява разбиране към децата и се осъзнае,че ако днешните деца не са желателни в джамията, утре в тях няма да има възрастни.

Трябва да се знае и помни, че най-добрия начин за усвояване на знанията и навиците са тяхното възприемане чрез забавленията и приложението им на практика. Такова трябва да бъде и разбирането, когато искаме да привлечем джамията сред реалния живот. Родителите могат да добавят едно нова точка в програмите на децата си при курсовете. Тези точки да бъдат посещенията в джамията като се почне от най-близката до дома. Следващия път детето може да вземе участие и в намазите. По такъв начин след известно време детето ще има нови приятели както ги има в училището или спортната школа. С една дума трябва да поощряваме това сприятеляване с връстниците им в джамията. Освен това трябва да се мисли и за жените, които да се чувстват уютно в тях.

Джамийската среда. Джамиите трябва да станат привлекателни места за посещения от цялото семейство. Тоалетните да се поддържат чисти, а местата за абдест – подходящи за целта. Отделно в някой сенчест кът на двора могат да бъдат поставени няколко люлки и пейки.

Джамиите да не са стерилни места, където не всеки може да влезе, а чисти и спретнати места да обгърнат всеки посетител в тях. Да са отворени не само за отделни единици, но и за групи, които в определени часове и дни ще изучават религиозните предмети. Това също така трябва да се поощрява. Служителите или имамът на джамията би трябвало с усмивка да казват: „Заповядайте, елате в джамията ни!“

Напоследък се наблюдава известно оживление в дейността на джамиите. Нека се надяваме, че Аллах Теаля няма да ги остави без джемаат, а джемаатът без жените и децата.